
VÄRMLANDS ANOR

2010:4

December 2010 Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening

Årgång 27

Foto Börje Holmén

Med anledning av arkivets 40 år i Karlstad ger arkivchefen, Tomas Kvarnbratt, en exposé över de gångna åren (sid 14 - 15). Idag disponerar Arkivcentrum Värmland i det närmaste samtliga lokaler i den pampiga byggnaden. Den ritades av arkitekt Bror Almqvist och uppfördes åren 1921 till 1923 för att skapa större och mer ändamålsenliga lokaler åt stadens folkskoleseminarium.

VärmlandsAnor

Författarna ansvarar för riktigheten i artiklar. Citera gärna VärmlandsAnor, men glöm inte att ange källa! Eftertryck av texter endast med författarens tillåtelse. Redaktionen förbehåller sig rätt att redigera insända bidrag.

ISSN 1400-1047

Upplaga 1500 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare
Hans Olsson, Forshaga

Redaktör
Åke Hörnvist, Lagmansvägen 10, 663 41 Hammarö
Tel 054-52 54 43 ake.hornqvist@hammaro.st

Layout
Olle Andersson, Karlstad

Tryck
Tryckeri AB Knappen, Karlstad

Föreningsfakta

Föreningen bildades 1983 och har till ändamål att stödja och stimulera intresset för släkt- och hembygdsforskning i Värmland och förena dem som delar detta intresse.

Föreningens adress
c/o Hans Olsson, Virvelgatan 77, 667 32 Forshaga

Organisationsnummer 873201-6897

Medlemsfrågor
Kontakta Jens-Åke Nilsson: jenske.nilsson@telia.com

Medlemsavgift
Medlemsavgiften är 150 kr för ordinarie medlem och 50 kr för familjemedlem (2010) till svenskt postgiro 46 96 60-5.
Medlemmar i Norge betalar 140 norska kronor + porto 50 norska kronor till norskt postgiro 7877.08.16652

Hemsida
www.genealogi.se/varmland

Föreningens styrelse

Ordförande Hans Olsson,
Virvelgatan 77, 667 32 Forshaga. Tel. 054-87 29 93

Sekreterare Gunnar Jonsson,
Älvhagsg. 25, 661 40 Säffle. Tel. 0533-105 59

Kassör och vice ordförande Jens-Åke Nilsson,
Strandvägen 13D, 652 17 Karlstad. Tel. 054-56 47 83

Ledamöter
Gunnar Allenmark,
Hälltorpsvägen 25, 663 34 Hammarö. Tel. 054-51 91 28

Majlis Andersson,
Hemmansvägen 7, 660 60 Molkom. Tel. 0555-106 68

Margareta Eder,
Bybackagatan 7, Karlstad. Tel. 054-83 33 11

Kurt Eriksson,
Falkstigen 5, 681 32 Kristinehamn. Tel. 0550-175 29

Anneli Johannesson,
Snoavägen 4, 663 34 Hammarö. Tel. 054-52 13 86

Per Magnusson,
Strålberga Väststuga, 671 92 Arvika. Tel. 0570-33 002

INNEHÅLL

- 3 **Glumserudbrev**
Roland Kihlstadius
- 6 **En stridbar prästsläkt**
Lennart Olsson
- 10 **Vanliga människor i Väse**
Kjell Nilsson
- 12 **Rödsot - en kommentar**
Lars Johansson
- 13 **Värmländska anor i Disbyt.**
Kjell Hasselroth
- 14 **Värmlandsarkiv fyller 40 år**
Thomas Kvarnbratt
- 17 **F.A. Boltzius märkliga liv**
- 17 **En sockenbok i vardande - Karlanda**
- 18 **Ordföranden har ordet**
- 19 **John Eriksson - min bok om Östmark**
Carl-Johan Ivarsson
- 20 **Nya medlemmar**
- 21 **Kyrkböcker fram till 1991**
- Värmländska domböcker**
- 22 **Träff med lokalombuden**
- 23 **Släktforskarens Google - din personsökare på nätet**
- 24 **Anor sökes 851**
- Antavla 158**
- 26 **Ur andra medlemsblad**
- Antavla 159**

Redaktörens ruta

På senare år har det blivit allt vanligare att släktforskarföreningar börjat skicka ut sina medlemstidningar via e-post. Bakgrunden är i de flesta fall rent ekonomisk. Kostnaden för att trycka och distribuera tidningen gräver stora hål i föreningarnas ekonomi.

Styrelsen för vår förening anser att den traditionella papperstidningen är ett viktigt organ för en livaktig och ömsesidigt berikande medlemskontakt.

Sedan en tid har också vi börjat använda e-postfunktionen. Till dem som så önskar skickar vi numera korta meddelanden om föredrag, träffar mm. Vi ser detta som ett komplement till tidningen och syftet är att ytterligare förbättra medlems servicen

Manusstopp för 2011:1 är 1 februari

Glumserudsbreven

Av Roland Kihlstadius

Här och var i Värmland finns alltjämt befolkade och brukade lantegendomar, som gått i obruten arvsföljd inom en och samma ägarsläkt ända sedan den senare delen av medeltiden.

Den gemensamma odlarmöda, som i sekler lagts ner av alla dessa samhörande generationer, är närmast ofattbar och förtjänar därmed tveklöst senare tiders högsta berömmande heder.

Att även med stöd av skriftliga källor kunna belägga namnen på de tidigaste ägarna i en ovanligt lång kedja och deras inbördes släktrationer, erbjuder emellertid betydande svårigheter.

Tillgängliga, entydiga uppgifter från t ex 1400- och 1500-talen är få. I regel saknas de helt. Försöket att från sådana utgångspunkter framgångsrikt upprätta kompletta och pålitliga ägarelängder, som sträcker sig 500 år och rent av än längre bakåt i tiden, är självfallet oerhört svårt.

Redan i senmedeltid hade skattegården Glumserud i Väse sn, i häradet med samma namn, påförts en jämförelsevis hög oxeskatt om 14 öre, dvs nästan 2 mark örtugar¹. Beloppet låter måhända inte så uppseendeväckande stort i nutid, men man bör i samman-

hanget erinra sej, att en sk laggill ox på den tiden värderas i 24 öre, dvs 3 mark. Tung beskattning antyder, att gården ägde ett stort antal tidigt uppodlade tegar god inägojord.

Från tillhörande gärdeslindor tog man omsorgsfullt tillvara sommarens höskörd. Värdet på tillgängliga skogs- och hagmarker beaktades föga vid skatte- och mantalsberäkning. Snart skulle Glumstorp och andra ägolotter avskiljas från modergården som självständiga brukningsenheter.

För nu mer än 100 år sedan ägdes en av Glumserudsgårdarna, om då totalt 91 ha, varav öppen åker 28,5 ha, av Jan Petter Nilsson och hans hustru Emma f Olsson. År 1931 överlät de egendomen till sin son och sonhustru Olof Helmer Nilsson f 1894, gift 1918 med Hilda Theresia Johansson f 1898.

Deras son, Erik Allan Nilsson f 1928, anförtröddes på 1950-t i sin tur fädernegården, nu registrerad som Glumserud 4:9 m fl. Tillhörande areal jord hade kommit att utvidgas betydligt.

När det gäller, att med stöd av säkra skriftliga dokument kunna följa ett gårdsarv riktigt långt tillbaka i gångna århundraden, är familjen Nilssons anrika egendom i Glumserud synnerligen unik. I det egna gårdsarkivet förvaras tre skilda brev upprättade under 1400-talet.

Bevarade värmländska brev från medeltid knyts i huvudsak till kung, kyrka och skilda frälsesläkter, dvs herremän och deras agerande. Här får vi bekräftelse på, att lika gamla åtkomsthandlingar även tillkom åtminstone mellan storbönder i landskapet. Det ger en ny intressant inblick. Att så ytterst få köpe- och salubrev av denna kategori bevarats in i vår tid, hänger säkert delvis samman med, att brevens uråldriga handskrift i allmänhet ej kunde läsas eller tolkas av senare tiders landsbygdsbor.

Man tyckte det såg ut, precis som en förvirrad kråka planlöst råkat spatsera över pergamentsbladet och därunder avsatt sina otydbara sparkar och spårkrumelurer. Under 1800-talet hade visserligen obligatorisk folkskoleundervisning påbjudits och införts i sockarna. På åtskilliga håll var det dock länge än klen beställt med läs- och skrivkunskigheten, särskilt bland gammalt folk.

Antalet medeltida brev tillkomna bland värmländsk allmoge var, som antytts, av förståeliga skäl definitivt mycket begränsat. När de dessutom betraktades som oläsbara och helt meningslösa, kom de efter hand sorgligt nog att tanklöst kastas bort och förkomma. Det ansågs vara det enklaste och effektivaste sättet, att för alltid göra sej av med onyttigheterna.

I Glumserud tänkte och handlade

1 En värmländsk skattebok från 1503. Nationen och Hembygden II, Uppsala 1939

Väse

Väse socken ligger öster om Karlstad.

Där gården Vee nu är belägen fanns förmodligen under forntiden en offerlund, där den hedniska befolkningen kom tillsammans för att »blota» åt åsagudarna. Sådana platser kallades stundom Vi, som betyder helgedom, heligt ställe. På

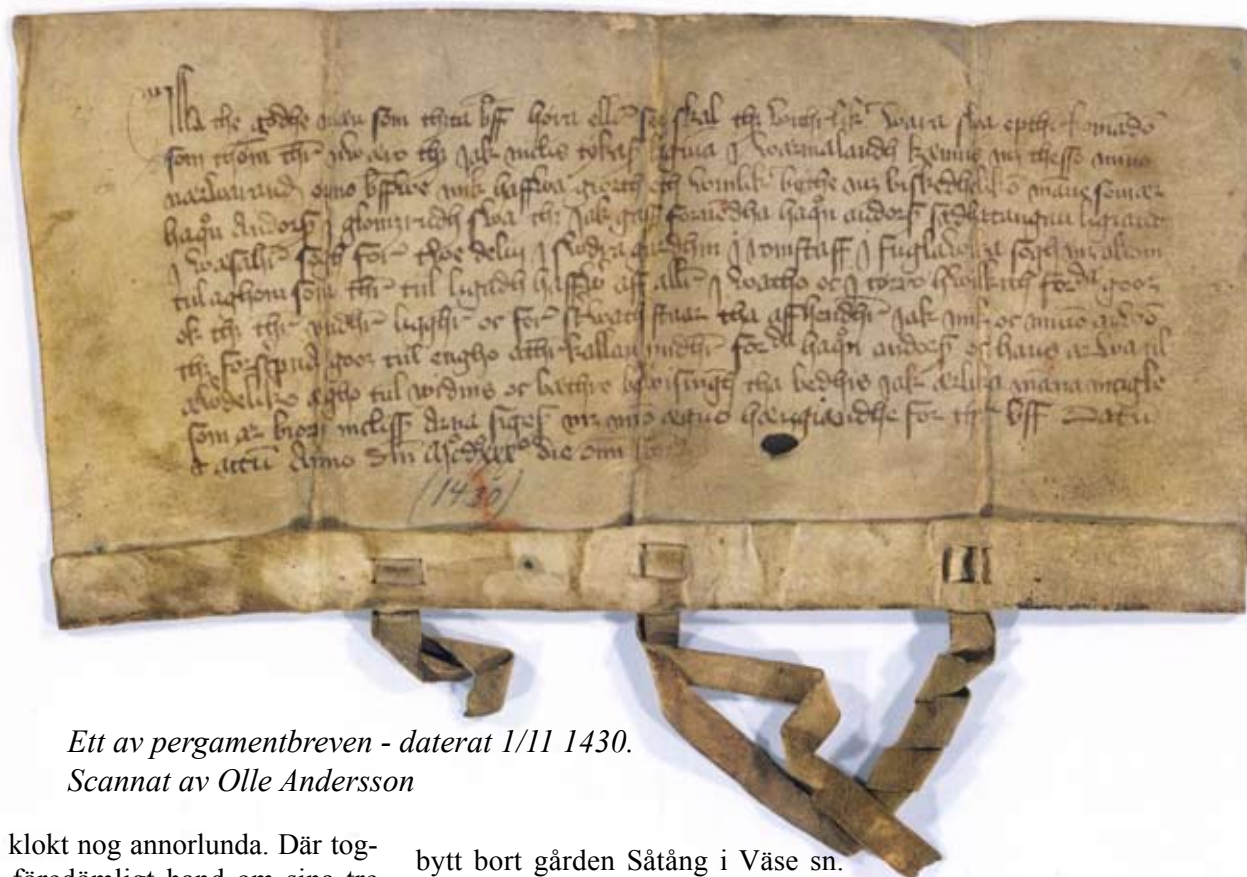
detta sätt tros platsens namn Ve hava uppkommit.

Då ortens folkmängd uppgått till omkring 100 hushåll, sammanslöto dessa sig på sedvanligt sätt till ett samhälle. Dylika samhällen kallades för »hundarid». Så synes blotställets namn blivit givet åt hela samhället, och så börjar benämningen Ves-

hundarid eller Ves-harid, som det i äldsta tider skrevs.

Senare förändras namnet till Ves-härad eller Väsehärad, som socknen ända in till sista tiden kallats. Numera heter den rätt och slätt: Väse.

Ur Väseboken av Fredrik Carlsson

Ett av pergamentbrevet - daterat 1/11 1430.
Scannat av Olle Andersson

man klokt nog annorlunda. Där tog man föredömligt hand om sina tre dyrgripar, det ovärderliga, skrivna arvet från fäderna. Här gavs gårds- och släkthistorien en trygg fristad. Handlingarna är fortsatt i behåll, nutida och framtida sockenbor till tacksam glädje och kunskap.

De tre Glumserudsbreven, på pergament, är daterade 1415 15/8, 1430 1/11 och 1497. Den flitige historielektorn Halvar Nilsson har i sitt grundläggande arbete¹ redan behandlat huvudinnehållet i nämnda brev. Här blott ett sammandrag på moderniserad svenska: "Andor i Glumserud och dennes son Håkan kommer enl brevet 1415 överens med Andors styvson, Olov i Söre, Väse sn, att ej göra anspråk på varandras fasta och lösa egendom. I sin livstid skall Olov ha rätt att tullfritt få mala sin spannmål i Andors kvarn." Här må inflikas, att denna säkert drevs av älven Glummans vatten, höst och vår.

Enl. brevet 1430 har ovanstående Håkan Andorsson i Glumserud

bytt bort gården Såtång i Väse sn. I stället har han fått "tvedelen" (troligen hälften) i södra gården i Bäck, denna i brevet kallad "Romstaff", i Östra Fågelviks sn. Håkan Andorsson i Glumserud nämns därtill som vittne i annat brev daterat Väsehärad 1437 5/2.

Håkan i Glumserud torde ha gått ur tiden i mitten av 1400-t. Enl brevet från år 1497 har en Sone Jonsson tagit över gården i Glumserud för 9 fat järn, dvs motsvarande 5.400 st osmundar. Säljare är Kerstin i Snårstad (Alsters sn) och hennes båda söner Gunnar och Anders Sigurdsson. Vågar man spekulera, är det ju möjligt, att Sone Jonsson löst ut Kerstin, som haft brorslott i Glumserud, dvs hennes make kom från Glumserud. Lika gärna kan Kerstin ha blivit utlöst från sin egen och möjligen ytterligare systerlott i Glumserud. Ingetdera alternativ torde längre vara möjligt att säkert styrka.

I Värmlands jordebok 1540² omta-

las bonden Lasse i Glumserud, vilken gård fortsatt påförs 14 öre i oxepeningar utöver andra tillkomna dåtida skattepersedlar. Det gäller matgivenesspenningar, smör för kungsfodring och hö i årlig fodring till fogdehästar.

Lasse lämnar en ox värdad i 2 mark örtugar, dvs 16 öre, att gälda sin förstnämnda pålaga.

Nationen och Hembygden VI,
Uppsala 1952

Pergament

Material framställt av får-, get- eller kalvskinn.

Pergament var det skrivmaterial som fanns att tillgå när bruket att utfärda brev på latin infördes av kyrkan i Sverige på 1100-talet.

Papperet kom till Sverige först mot mitten av 1300-talet men pergament förblev under hela medeltiden det viktigaste skrivmaterialet för brev, särskilt för rättsgrundande handlingar (diplom) av bestående värde.

Källa: Nationalencyklopedin

¹ Halvar Nilsson: De värmländska medeltidsbrevet. Regerser och kommentarer, Uppsala 1997

² Jordebok för Värmland 1540. Utgiven av Richard Broberg,

Glumserud – en ägarlängd

För att få fram en illustration till vidstående artikel om de gamla pergamentbrev, åkte Olle Andersson och undertecknad hem till Allan och Karin Nilsson i Väse. Hos dem fick vi möjlighet att scanna in deras fotogra-

fier av breven. (Originalen förvaras på annan plats).

Allan berättade att det numera är en av döttrarna och hennes man som bor på den ursprungliga fastigheten.

Gården har varit i släktens ägo i århundraden, därför är det högst naturligt att man försöker kartlägga ägarna bakåt i tiden. På basis av egna och andras forskningar, har Allan kommit fram till följande förteckning

Red.

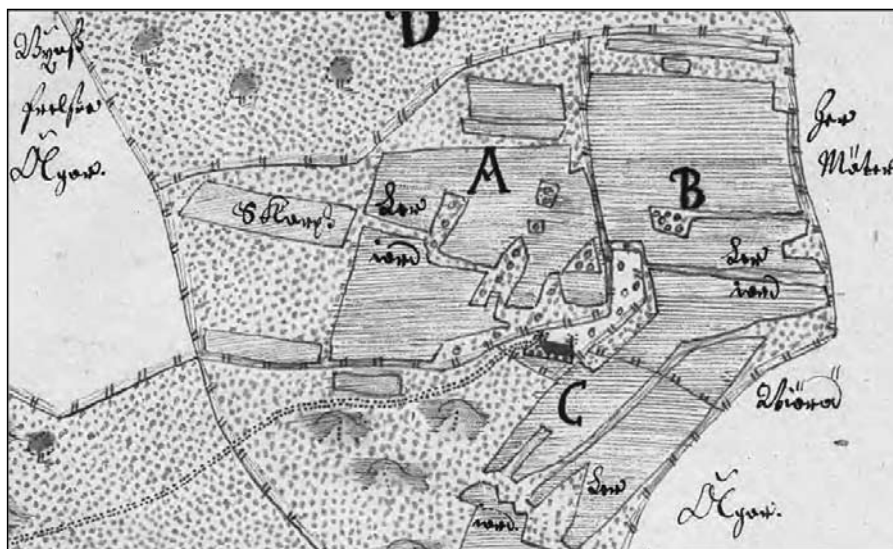
Ägare		
Andor	f. före 1380 nämnes i brev 1415	
	hans son	
Haquon Andorson	nämnes i brev 1415, 1430 och 1437	
Jon Haquonson	ej dokumenterad men anges av Fredrik Fryxell som son till Haquon. Uppgiften är mycket osäker.	
Sone Jonsson	nämns i brev 1497	
	hans son	
Lars Sonesson	skriven i jordebok dog omkring 1551	
	hans måg, brorson eller systerson	
Jon Olsson	enligt fastebrev 1589	
	hans son	
Björn Jonsson	enligt fastebrev 1589	
	hans son	
Jon Björsson	enligt Väse härads dombok 1629	
	deras son	g.m. Kari Mickelsdotter
Mickel Jonsson	f. omk. 1621	g.m. N.N. Nilsson
	deras son	
Jöns Mickelsson	f. 1662	gift 1690 m. Ingeborg Larsdotter
	deras son	
Anders Jönsson	f. 1692	g.m. Ingel Olsdotter
	deras son	
Lars Andersson	f. 1721	g.m. Annika Olofsdotter
	deras dotter	
Catharina Larsdotter	f. 1757	g.m. Jan Jansson f. 1748
	deras son	
Lars Jansson	f. 1786	g.m. Lena Larsdotter f. 1795
	deras dotter	
Katarina Larsdotter	f. 1826	g.m. Nils Larsson f. 1818
	deras son	
Jan Petter Nilsson	f. 1862	g.m. Emma Olsson f. 1864
	deras son	
Helmer Nilsson	f. 1894	g.m. Hilda Johansson f. 1898
	deras son	
Allan Nilsson	f. 1928	g.m. Karin Oscarsson f. 1926
	deras dotter	
Maria Nilsson	f. 1956	g.m. Anders Norström f. 1955

En stridbar prästsläkt

Av Lennart Olsson

I slutet av 1500-talet och början av 1600-talet levde en bonde i Gunnerud, Eskilsäters sn, vid namn Thorsten. Var i Gunnerud han bodde är osäkert men den första bebyggelsen låg runt den så kallade Nygårdsdammen enligt en karta, den geometriska jordeboken från 1647. Nygårdsdammen är numera igenfylld.

Denne Thorsten betalade skatt för sig och hustrun samt en piga enligt en skattelängd från 1610. Han fick tre söner: Olof, Anders och Erik, alla födda i Gunnerud

Karta ur den geometriska jordeboken från 1647.

Thorstens barn

Den första sonen, **Olof Thorstensson** föddes omkring 1590 och tog över gården efter sin far. En boskapslängd från 1625 visar att Olof hade ett sto, tre kor, två getter och tre får. Han var också nämndeman. Enligt en mantalslängd från 1640 skattade Olof för sig, hustrun och en dotter. I en dombok från Näs härad 1655 kan man för den 10 oktober läsa att han hade en tvist med sin bror Erik om den senares arvspart. *Förliktes Kyrkoherden myndige och vällärde herr Ericus Torstani i Blomskog med sin broder nämndemannen Olof Thorstensson i Gunnerud, Eskilsäter socken om sin arvspart i fädernegården i Gunnerud.* (Näs härads dombok 10/10 1655).

Den andra sonen **Anders Thorstensson** föddes omkring 1590. Anders Thorstanius Wermillandus, som

han kallades när han gick igenom Karlstads trivialskola, Västerås och Strängnäs gymnasier. Sedan studerade han med full iver geometrin och matematiken varpå han blev lantmä-

tare i Uppland och Södermanland och lär också ha haft att styra över flera landskap. Eftersom han i en dedikation 1642 kallades Generalis Geometra och därefter 1647 i en annan dedikation benämns Totius Regni Geodetarum Consor, bör han ha haft någon form av uppsikt över de andra lantmätarna. 1652 blev han stadsingenjör och rådman i Stockholm, där han verkade till sin död 1674.

Den tredje sonen, **Erik Thorstensson**, föddes också omkring 1590. Han blev senare kyrkoherde i Blomskog och kallade sig då Ericus Thorstani. Erik och hans barn tog sig sedermera efternamnet Froren eller Florenius.

Erik studerade först i Karlstad och därpå i Västerås skola. Åren 1621 – 1640 var han kollega (=lärare) i Karlstad sedan var han kyrkoherde i Blomskog fram till sin död 1663. År 1643 var han riksdagsman. Vid Eriks

tillträde avskildes Silbodal och Vårvik från Blomskogs pastorat och gjordes till ett eget pastorat. År 1645 klagade Erik hos drottningen över att kyrkoherden i det nya pastoratet erhållit både tilldelningsstommen och hela vederlaget. Erik begärde att få en annan stomme i stället. (Stomhemman = en åt präst anslagen fastighet, som ej är avsedd att bebos av denne, utan endast ge bidrag till prästlönen).

Vid denna tid hade krigsrorligheterna, den så kallade Hannibalsfejden, bragt mycket li-

dande över bygden. Det var inte nog med att Erik drabbades av själva krigshändelserna. Han fick därtill en angivelse på halsen för samröre med fienden. Den gjordes av länsmannen i Vedbo härad dit en del av pastoratet hörde. Denne anklagade Erik i en skrivelse till landshövdingen i Värmland och Dalsland, Olof Stake, för att han förrått sin församling. Erik vände sig till Nordmarks häradsrätt och anhöll om rannsaking varigenom han blev rentvådd.

Erik var uppenbarligen en herre som det inte var lätt att samarbeta med och som därför kom på kant med folk. På vintertinget 1651 dömdes en bonde från Trankil som skällt på Erik för att vara en lättfärdig människa. En annan bonde, också från Trankil, blev vid ett senare tillfälle dömd för ogrundat tal och smädord på Erik. På ett bröllop i Trättlanda, Blomskog, sommaren

1655 blev det bråk mellan Erik och en korpral från Silbodal, som var hemsläppt från krigsfolket. När den senare druckit till inemot aftonen, sökte han bråk med kyrkoherden, vilket denne dock försökte undvika. Men när det inte hjälpte och när korpralen sa ”du

Den nya kyrkan i Blomskog - invigd 1929. Den gamla träkyrkan från 1600-talet brann ner 1923.

svarta djävul”, rann sinnet på Erik. En kalabalik uppstod varvid bland annat tallrikar användes som tillhyggen. Efter en vidlyftig rättegång dömdes Erik till 6 marks böter för tallrikskastandet, 12 mark för skada på armen och kött-sår i pannan på korpralen samt 3 mark för hårdrag. Dessutom skulle han ersätta korpralen med 1 riksdaler för att han för sina skador gått ofärdig och försummat sitt arbete. Korpralen fick böta två gånger 3 mark för att han satt sig upp mot kyrkoherden, som var en privilegierad person, samt 6 mark för att han hotat med stenkastning.

Erik var gift första gången med en dotter till företrädaren i Blomskog, kyrkoherden Zacharias Reinholdi.

Han, i sin tur, var son till domprosten i Strängnäs, Reinholdus Ragvaldi.

I första giftet fick Erik två barn:

1. Elisabet, gift med kyrkoherden i Silbodal, Petrus Thorstani Kjellman.
2. Thorstanius, kyrkoherde i

Frändefors och gift med Maria Lithenia.

Andra gången var Erik gift med Britta Vicktorin från Mariestad, dotter till kyrkoherden i Sunne Laurentius Birgeri Victorius. I andra giftet fick han fyra barn:

- 1 Per, inga uppgifter
- 2 Gabriel, född 1650, kyrkoherde i Nyed. Gift 1683 med Maria Bergia, dotter till företrädaren i Nyed kyrkoherden Benedictus Andrea Bergius.
- 3 Samuel, kamrer i Vänersborg
- 4 Sara, var änka 1699 efter inspektör Daniel Kylander.

Thorstens barnbarn

Thorstanus Erici Florenius tog sig efternamnet Florenius. Han studerade i Uppsala 1649 och var fortfarande kvar där sju år senare men 1659 blev han adjunkt och komminister i Frändefors. Två år senare återvände han till Uppsala. Var hjälppräst i Sundals-Ryr och slutligen kyrkoherde i Frändefors 1665 fram till sin död 1682. På prästmötet i Karlstad 1662 var han orator latinus och på riksdagarna 1678 och 1680 - Halmstad resp. Stockholm – var han stiftets representant.

Den första uppgift Thorstanus fick ta i tu med i Frändefors var att upp-rusta prästgården och kyrkan. Dessa hade under de föregående krigshändelserna blivit mycket medfarna År 1676 skaffade han sig häradsattest på *huruledes med prästgården var beskaffat*. Nämnden berättade enhälligt att Thorstanus har en prästgård uppbyggd med 2 stugor, 4 kamrar, 2 nattstugor, 1 kök, 1 stall, 4 fåhus, 1 loge, 1 fårhus, 1 kölna, 1 bod, 1 brygghus samt 1 badstuga. I dessa byggnader hade han åstadkommit en stor reparation samt också på kyrkan. Han hade dragit stor omsorg så att både Brälanda och Ryrs kyrkor var vackert reparerade. Under dessa arbeten hade han släppt till åtskilligt av egna medel.

Thorstanus var en färgstark person,

inte olik sin fader. När det gällde församlingens tukt och fostran tog han i med hårdhandskarna. Hjälpte inte annat tillgrep han laga åtgärder.

Sålunda anförde han klagomål inför häradsrätten över den *gudsför-törnelse som sker med tråtor och eder, understundom på själva kyrkogården varför allmogen offentligen förhölls att avstå med sådant eller de som med sådant bliva beträdda måtte till tinget stämmas och undergå straff som Guds och världslig lag om sådana synder förmåler*. En predikan blev också tingssak. Nämndemännen anklagade

Frändefors kyrka. Denna uppfördes 1797-1800 och är den tredje i ordningen. Foto: Ulf Klingström

honom för att han i sin böndagspredikan den 13 juni 1673 sagt från predikstolen, att samtliga i Sundals nämnd voro sådana som *för brödbetar och ölstop i fylleri sälja den fattiges rätt och för domhavande referera osanna berättelser*, varefter domaren skulle förledas att fälla falska domar. Målet drog ut på tiden men till slut frikändes han.

Den så kallade Gyldenlövefejden bröt ut på hösten 1675. Norrmännen intog Vänersborg 1676 och sände därifrån strövkårer som drog upp genom Dalsland med plundring och brand. De värsta härjningarna drabbade landskapet vintern 1679. Thor-

stanus drabbades hårt. Vid tinget 1679 vittnade nämnden därom bland annat att den 1 mars blev hela prästgården och ladubyggningen med undantag för en kölna och en bod *alldeles i aska lagd ock en myckenhet av dess säd som uppå vindar låg och en stor del av dess löseegendom blev förbränd samt en lada uppfylld med korn och råg*. Beträffande Thorstanus uppträdande under krigstiden, gav nämnden och allmogen kyrkoherden ett berömligt lovord *att han vid denna oroliga tid sitt ämbete med stor plikt skött och ofta under bar himmel för dem predikat*.

Han gifte sig omkring 1663 med Maria Lithenia som var dotter till företrädaren i Frändefors, Andorus Asmundi Lithenius och hans hustru Dorotea Nagel från Stralsund.

Barn:

1 Maria levde ogift 1723 och bodde då på Stenen, Bolstad
2 Margareta, gift med faderns efterträdare, Petrus Gudmundi Norberg. Petrus var född i Gillberga 1656 och var kyrkoherde i Frändefors från 1683 till 1727. Paret fick tio barn, däribland Johan Henrik, född 1686. Han blev ryttmästare 1711 och major 1720. Han kämpade med stor tapperhet i slaget vid Helsingborg 1710, där han blev sårad men deltog sedan i fälttågen mot Norge 1716 och 1718. Han blev adlad Nordenborg 1726. Petrus Gudmundi Norberg hade en broder, Gudmund Norborg. Denne blev adlad Löwenhielm. Han bodde på Ström i Kila och var bland annat vice häradshövding i Värmland. Han dog 1739 och begravdes i Kila kyrka där hans vapen uppsattes.

Gabriel Erics Floren, född 1650 i Blomskog, tog sig efternamnet Floren och blev kyrkoherde i Nyed, Värmland. Efter skolgång i Mariestad och Karlstad blev han student i Uppsala 1671. Därefter bedrev han studier vid flera utländska universitet. Troligen besökte han Frankrike och Italien, att

döma av hans språkkunskaper. Som student skall han ha varit informator för riksamiralen greve Gustav Otto Stenbocks son Erik Gustaf, sedermera generallöjtnant.

Efter hemkomsten till Sverige blev han notarie i Hovkonsistoriet och utan att ha varit prästvigd fick han nåden att predika för Karl XI. Gabriel stod högt

Nyeds kyrka. Den tredje på samma plats. Invigdes 1706 och klädd med rödmålat trä. (www.wermlandsbilder.se).

i gunst hos konungen. I Aron Westéns ”Svenska kongliga Hof-clericiets historia 1:2”, (Örebro 1801), berättas följande episod: Värmland var känt för sina goda hästar och Gabriel Floren fick i uppdrag att skaffa konungen en bra slädtravare. Gabriel gjorde detta och överlämnade travaren som gåva till konungen, som vid detta tillfälle befann sig i Kungsör.

Denne anställde då en kappkörning på isen men Gabriels häst blev efter. Gabriel utverkade då en ny kappkörning varvid han själv körde hästen, som denna gång hann långt före sina medtävlare. Konungen mottog därpå gåvan med välbehag och gav en däremot svarande belöning till Gabriel Floren.

Åren 1685-1705 var han kyrkoherde i Nyed, Värmland. Om hans person är domböckerna rika på upplysningar.

Han torde ha haft lätt att skaffa sig fiender på grund av sitt häftiga humör. Till hans fiender hörde tydligen några hammarpatroner som klandrade hans predikningar. På hösttinget 1696 vittnade allmogen om att han under de tolv år han varit kyrkoherde i hög grad förbättrat prästgården. Han hade

byggt nya hus och satt upp en mängd lador här och var på ägor, tillhoppa 13 hus, brutit upp nya åkrar, röjt upp ett antal ängar och gjort början till två trädgårdsanläggningar.

I prästens lön ingick på den tiden en mängd avgifter från församlingborna: sädestiondet, kvicktiondet, likstoder, kyrkogångs- och lysningspenningar m.m. och frestelsen låg för många att utan barmhärtighet kräva ut det mesta möjliga.

Så gjorde inte Gabriel Floren. Man intygade med stor utförlighet hans humana sätt att gå tillväga i synnerhet vid utkrävande av likstod, en ersättning som skulle erläggas till prästen för begravingar och som kunde bestå i en stut, en ko. Ett 40-tal fall uppräknas

då Floren ej alls tagit emot någon likstod. Över huvud taget utövade han en berömvärd givmildhet mot de fattiga. Sockenborna fick alltid god fägnad, vem som än kom in i hans hus. Han förde ett skickligt och nyktert leverne. Både hemma och i samkväm drack han varken öl eller brännvin utan blott vatten och svagdricka.

För hans predikoverksamhet redogjordes ingående. Vid vintertinget året därpå betygade de äldste inom församlingen och hela nämnden, *inför Gud och var redlig man*, sanningen om hans rent prästliga verksamhet. Han predikade för sina åhörare Herrens ord rent och klart samt *evangelium dem frommom men lagen dem hårdnackadom* förkunnade. Vid husbesök drev han *catechismi lära* med föräldrar, barn och tjänstefolk, då var och en får en efter hans ålder och villkor avpassad läxa till nästa gång. Han förrättade upp till åtta sockenbud per dag till de sjuka med predikande.

Vid dessa besök använde han sig av egen häst och dräng och tog ingen betalning.

Mot dryckenskapen tog han i med hårda nävar. Hjälpte inte andra medel

påkallade han rättvisans ingripande. Han förde en oavbruten kamp mot den ölutskänkning som bedrevs i byarna närmast kyrkan. Han fäste också uppmärksamhet på andra former av sabbatsbrott. Folk både inom och utom församlingen ohelgade sabbaten genom *körslor med buller och ropande* fastän Gud befallt att på den dagen skulle människan låta *såväl sin egen kropp som tjänare, tjänarinnor, oxar och åsnor vila*. Domare och nämnd fann saken allvarsam. Man enades om att sätta upp järnbeslagna bommar: en vid Falkarsedet att användas vintertid och en annan över landsvägen vid Molkom till bruk om sommaren. På sabbatsdagens morgon skulle vederbörande bom låsas och de vägfarande, som genom denna anordning hejdades, skulle av fjärdingsmannen föras till kyrkan.

Ett flertal predikningar, som Gabriel Floren hållit i Nyeds kyrka, finns jämte några andliga sånger utgivna i tryck. Hans märkligaste predikan bär titeln *"Sömlösa Nätter Wid Warande Kranckheet tå i betrachtande är kommet the Gudfruchtigas lijdande på Jorden och Glädje i Himmelen samt the Ogudachtigas Wälgång i Lifwet och Undergång i Döden"* Texten handlar om den rike mannen och Lararus. Den hölls i Nyed första söndagen efter trefaldighet år 1704 men synes ha blivit tryckt först 1706 d.v.s. året efter hans död. Inom kort vann den en stor popularitet. I mer än halvtannat århundrade var den en

omtyckt och flitigt läst andaktsbok. Den utgick i ständigt nya upplagor. I Kungliga biblioteket finns inte mindre än nio olika upplagor. I svenskt konversationslexikon från 1845 sägs den alltjämt ha ett stort anseende bland allmogen. Peter Wieselgren kallade den, omkring tjugo år senare: *"En bok för allmogen ännu kär"*

Gabriel gifte sig år 1684 med Maria Bergia, en dotter till företrädaren i Nyed, kyrkoherden Benedictus Andreae Bergius av den vitt utgrenade värmlandssläkten Bergius, som härstammade från bonden Hallor i Våxnäs i Tingvalla, Karlstad.

Gabriel och Maria fick nio barn:

- 1 Bengt, född 1685, blev kapten
- 2 Elisabet, född 1687 och gift med lektorn i Karlstad, Andreas Erici Högvall
- 3 Gabriel, född 1688, kapten för allmogen
- 4 Gustaf, född 1690, brukspatron, bodde på 1720-talet i Alstrum, Alster
- 5 Maria, född 1695, gift med handels- och rådmannen i Lidköping, Lars Enbom
- 6 Catharina, född 1696, död 1710
- 7 Anna Stina, född (?), gift med handelsmannen i Lidköping, Michael Bergman
- 8 Samuel, död ung
- 9 Erik, död ung

Genom sitt giftemål med Maria Bergia fick Gabriel intressen i bruks-

rörelsen i Nyed och angränsande socknar. Mor till Maria var änka efter Henrik Kolthoff, som var en stor bruksägare. Gabriel ägde bland annat Mångshyttan, Böckelshyttan och Mölnbacka. Mångshyttan var belägen vid vattendraget mellan Mången och Böckeln. Hyttan privilegierades 1642 och anlades av Gabriels svärfar, Henrik Kolthoff. Böckelshyttan låg vid sjön Böckeln ovanför Lindfors. Mölnbacka anlades mellan 1624 och 1628, troligen av Daniel Carlberg. Vid början av 1800-talet var Mölnbacka ett av de största järnbruken i Värmland.

Källor

Anders Edestam

- Karlstads stifts herdaminne
- En värmlandspräst på Karl XI's tid, Karlstads stifts julfok 1955

Fredrik Fryxell

- Värmlands släktbok,
- Bibliotheca Värmlandia,

Erik Gren

- Värmlands nation i Uppsala 1595-1677,

Jalmar Furuskog

- De värmländska järnbruken,

Landskapshandlingar, Värmland
Svenskt biografiskt lexikon.

Historien om Långbans gruvor

I somras blev jag uppmärksam på en bok om Långban. Orten ligger 2 mil norr om Filipstad och är en världskändis inom mineralogkretsar tack vare det stora antalet mineraler, (270 hittills funna).

Där har bedrivits gruvhantering i industriell skala sedan början av 1700-talet. Boken kretsar därför helt naturligt kring gruvan, dess geologiska förutsättningar, brytnings- och

uppföringsteknik etc.

För släktforskare vars anor varit verksamma inom gruvnäringen och då speciellt i någon av de mindre gruvorna, får här en mycket detaljerad beskrivning av arbetsförhållanden, såväl under som över jord.

Författaren, Jan Kruse, har i huvudsak fokuserat på verksamheten under 1900-talet.

Perioden 1711 – 1930 finns redovisad i *"Långbanshyttan i gamla tider"*, skriven av Harald Carlborg och utgiven 1930.

Den som vill ta del av Kruses bok, kan kontakta närmaste bibliotek eller köpa den via www.litenupplaga.se, Pris 177 kr, frakt tillkommer.

Åke Hörnqvist

Vanliga människor i Väse

Av Kjell Nilsson

De flesta av våra förfäder har levt ett ganska enahanda liv där årets växlingar, personliga högtider och årets storhelger gav omväxling. Marknadsdagar var också något att se fram emot medan sjukdom och död innebar tråkiga förändringar. Kanske kan det vara av intresse att få följa några Väsebor under några generationer på 1700- och 1800-talen och se hur släkter förenas och vart en släktgren tog vägen. Kanske har du som läser detta någon anknytning till personer och gårdar som nämns – i så fall kan uppsatsen resultera i kontakter med släktingar du inte visste fanns.

Uppsalatorp

Torpet Uppsala 2 km norr om Väse kyrka var bebott av mina förfäder i cirka 100 år och där kan vi inleda vår resa. Uppsala är idag en gård på 105 ha åker och skog.

På 1760-talet kom Lars Tidblad till Väse. Han var västgöte och född 1735, var framgångsrik i kyrkböckerna. I Väse träffade han Cajsa Nilsson, som var född 1732 i Söre i Väse. Paret gifte sig och bosatte sig i Uppsalatorpet. I morgongåva fick Cajsa 30 lod silver. Lars var snickare och det var han som blev utnämnd till byggmästare för läktaredelen i Väse kyrka den 2 september 1781. För detta arbete erhöll han 900 daler kopparmynt. Detta nämns i Lars Lämngrens bok VÄSE biografier och bilder af Väse pastorats ledande och bemärkte män sid. 31 från 1907. Under 1760-talet och in på 1770-talet föddes i torpet fem barn, varav bara två nådde vuxen ålder. Familjen var alltså förhållandevis liten och det gick säkert bra att härbärgera Cajsas mor under slutet av hennes levnad.

Söre

Cajsa mor hette Kirstin Didriksson och var född 1688. Hon hade varit gift med Nils Nilsson, född 16 december 1692. De gifte sig år 1717. Nils bodde i Söre och var bonde eller torpare, vilketdera framgår inte av längderna. Nils hade varit gift ett par år med Kirsti Olsdotter men hon dog, kanske i april 1716 i barnsäng då

Jonas Magnusson, född 1843 i Dunhults storegård i Urshults sn, Kronobergs län. Avled 1912 i Wäsby soldattorp i Flen.

sonen Olof föddes. Det var en vanlig dödsorsak bland kvinnor förr. Kirstin födde dock nio barn under en period på 22 år och sex av dem blev vuxna. Nils dog 1740 vid 48 års ålder och då gifte Cajsa om sig med en Per Olofsson, som sannolikt tog över gården eller torpet och de fem minderåriga barnen. Kirstin tycks ha överlevt även Per eftersom hon flyttade till dottern på Uppsalatorpet och dog där 1771. Fädernegården i Söre verkar sonen Jonas, född 1726, ha tagit över när Per dog.

Uppsala igen

Lars Tidblad dog omkring år 1800 och Cajsa 1809 och nu blev äldste sonen Nils torpare. Nils föddes 18 oktober 1762 som tvilling med Catharina och han gifte sig 11 oktober 1789 med Ingrid Bengtsson, född 1765 i Forsås i Väse. Hon var dotter till Bengt Larsson och Maria Svensdotter och Bengt i sin tur var son till Lars Jansson och hans hustru Catharina. Lars var född 1699 och gården i Forsås hade gått i arv åtminstone ett par generationer.

Nils och Ingrid fick tre söner och en dotter och när Nils dog 1824 och Ingrid drygt två år senare övertog den näst äldste sonen Jonas torpet. Av bouppteckningen efter Nils kan vi utläsa vad man hade. Boet var värt drygt 136 riksdaler och man kan jämföra med att en gris värderades till fem riksdaler och två ljusstakar, en av mässing och en av malm till 18 riksdaler.

Jonas var född 14 december 1793 och efter att ha exercerat beväring 1816-20 är det mycket möjligt att han fick ta över torpet och de gamla fick bo kvar på undantag. Jonas gifte sig omkring 1820 med Ingeborg Ersdotter från Norra Bäck. De flyttade till Berg några år på 1830-talet men kom tillbaka till Uppsalatorpet och här föddes de fem barnen. År 1854 dog Ingeborg och då lämnade Jonas Uppsala och blev backstusittare i Torp och dog utfattig 1867. Det verkar som släkten nu lämnat Uppsala.

Norra Bäck

Ingeborg Ersdotter kom alltså från Norra Bäck och en familj med 10 barn. Fadern var bonde i Norra Bäck och hette Eric Pehrsson, född 14 december 1732. Han gifte sig i slutet av 1760-talet med Britta Nilsson född

21 april 1750 i Berg. Eric och Britta bodde i Norra Bäck men fick inte ta över gården förrän omkring 1790 då fadern Pehr Hansson var nära 90 år och även modern Maria Ersdotter hade passerat 80, ovanligt vid denna tid. Generna var tydligen goda eftersom även Eric blev mycket gammal, nära 94 år och Britta 83. Sannolikt gick gården sedan vidare till sonen Nils, född 1784, eftersom den äldste sonen Pehr hade en annan mor och var född i Karlstad. Han ”läser för barn” står det i längderna vilket väl får tydas så att han var skollärare.

Berg

Vi har kunnat konstatera att Britta Nilsson var född i Berg 1750. Hon var dotter till bonden Nils Eriksson, född 1721, och Gunnilla Ersdotter, född 1723. Britta hade bara en bror, Pehr, och han fick säkert ta över gården. Även denna gård gick i släkten några generationer, Nils fick nämligen ta över gården efter fadern Erik Pehrsson, född 1683, och modern Kerstin Svensdotter, född 1689. Erik och Kerstin gifte sig 31 maj 1719 och Kerstin fick 30 lod silver i morgongåva. Kerstin har fått en notering i dödboken ”Kunde läsa väl”. Hon var född i Norra Mon och dog 1753 medan Erik levde till 1769.

Från Uppsala till Rösebäcken

Vi har konstaterat av Jonas och Ingeborg fick fem barn i Uppsalatorpet. Tre av dem nådde vuxen ålder och den äldsta av dem blev min mormors mormor. Hon hette Britta Cajsa Jonsdotter och var född 3 april 1827. Hon fick som de flesta ge sig av hemifrån efter konfirmationen vid 14 år. Hon började sitt liv som piga i Berg, kanske hos en släkting, och därefter for hon runt på olika pigtjänster i Dröjsforsen, Laggargården och Ölmskog. 1852 var hon tillbaka i hemtrakterna och i en backstuga under Uppsala födde hon en flicka. Fadern var Olof Jans-

son som var dräng på Hammars gård. Hon gifte sig inte med Olof, varför får vi väl aldrig veta, men hon stannade nu hemma på Uppsalatorpet, förmodligen för att hushålla åt sin far, som blivit änkling 1854. 1864 flyttade alla till Torp men eftersom pappa Jonas var utfattig tog Britta-Cajsa pigplats igen och denna gång på Thorsgården. 1863 fick hon en oäkta son och Olof var nu inte längre kvar i Väse, så fadern måste ha varit någon annan och inget äktenskap blev det nu heller. Nästa pigplats var på Klockargården Halla där hon arbetade fram till 1868. Sedan flyttade den lilla familjen till Rösabäcken och dottern Britta Maja var då 14 år men stannade kvar i hemmet. Vad familjen levde på är osäkert, en inkomst var dock att hyra ut rum. Sonen Johan bodde kvar hemma tills han var 13 år därefter gav han sig iväg och arbetade som dräng på flera gårdar. Britta Maja gifte sig 1870, 18 år gammal och Britta Cajsa blev då ensam kvar i Rösabäcken fram till sin död 1892, vid 65 års ålder.

Olof Jansson

Britta Cajsas förbindelse med Olof Jansson resulterade alltså i ett barn men inget äktenskap. Man kan ju undra varför. Var det någon av dem som inte ville eller fanns det andra orsaker. Det kan i alla fall inte ha varit några föräldrar som tyckt att partnern inte var fin nog för båda var torparbarn. Olof föddes 9 juli 1828 i Helgetorp, Näbben. Vid 16 års ålder blev han dräng på Hammar. Samma år som han blev far till Britta Maja, 1852, bytte han arbetsplats till prästgården där han blev lösdräng. Men det var något som gör att han inte vill vara kvar i Väse. Var han en orolig själ som inte ville binda sig i ett äktenskap eller var det Britta Cajsa som gett honom korgen och att det var därför han flyttade? I vilket fall som helst fick han i april 1854 en arbetsattest till Stockholm så han gav sig av dit men var fortfarande skriven i Väse. Han

hörde sedan aldrig av, så i kyrkböckerna är han noterad som lösdrivare åtminstone fram till 1890-talet.

Olofs far var torparen Jan Olsson, född 6 maj 1796 i Nyed, Han flyttade till Hammar 1818 och blev dräng. På Hammar fanns sedan ett par år en piga som hette Maria Ersdotter, född 16 februari 1793 i Färnebo. Tycke uppstod mellan Jan och Maria och det

Britta-Maja Magnusson, född 1852 i Uppsalatorpet, Väse sn. Avled 1946 i Flen.

blev giftermål senast 1822 då första barnet föddes inom äktenskapet. Maria hade hunnit med att vara piga på Fogelvik också. Det nygifta paret ville naturligtvis ha något eget så Jan skrev på ett kontrakt med sin arbetsgivare på torpet Helgatorp. Det verkar dock som de inte kan bestämma sig för de flyttade tillbaka till Hammar och bodde i ”löjtnant Herléns hus”. Jan var då statdräng. Men snart flyttade de tillbaka till torpet igen och nu nämns även namnet Näbben, om detta är ett namn på samma torp har jag inte lyckats på kläm på. Under äktenskapets föddes åtminstone fyra söner och Olof var näst yngst av dem. Maria dog i Helgatorp 1845 bara drygt 50 år och då flyttade Jan till Lindås, ett annat ställe under Hammar och 1848 blev

han dräng på frälsetorpet Sundtorp under Norra Sund och här bodde och arbetade även hans yngre bror Magnus. Båda flyttade till huvudgården Norra Sund 1851 men efter ett par år flyttade Magnus till deras hemsocken Nyed, kanske till farfar och farmor. Jan blev inte så gammal. Han dog 1855 före fyllda 60 år.

Bort från Väse

Vi har tidigare konstaterat att Britta Cajsa Jonsdotter hyrde ut rum i Rösebäcken och så gjordes det på flera gårdar vid behov. På den gård dottern Britta Maja arbetade 1869 var flera rallare inneboende. De arbetade med järnvägen som då drogs fram genom Värmland. En av rallarna, Jonas Magnusson, lärde hon känna extra bra, så bra att hon blev gravid.

Båda två ville gärna fortsätta sitt liv tillsammans så de gifte sig i maj 1870 och i juni föddes sonen Robert. Jonas var bas för stenarbetarna vid järnvägen och det unga paret bosatte sig i en liten lägenhet på rum och kök vid stambanan. För att kunna klara ekonomin hade de inneboende och det blev förstås trångt.

Jonas följde järnvägsbyggena genom landet och familjen flyttade med. Man kan tänka sig vilka strapatser det måste ha varit att flytta runt med en växande barnaskara. 1871 kom Karl-Johan och 1873 August och båda är födda i Östergötland. 1873 flyttade de formellt ner till Jonas födelsegård i Urshult men bodde inte där mer än sporadiskt. När järnvägen nådde Södermanland byggdes banorna kring Flen i flera väderstreck så där kunde

familjen bosätta sig. Jonas arbetade nu på Oxelösundsbanan. Han började dock tröttna på att följa järnvägen så 1879 flyttade de till Sköldinge och nu började han arbeta med att bygga ladugårdar, broar och annat och deltog i sjösänkningar med mera.

10 barn fick familjen och nio av dem blev vuxna och de flesta bildade familj. Nu var det Södermanland som blivit hembygden för Britta-Maja, Jonas och deras barn och därmed är den värmländska perioden till ända. (Varmt tack till hembygds- och släktforskaren Sigvard Boström i Väse som granskat texten och kommit med viktiga rättelser!)

Rödsot - en kommentar

Av Lars Johansson

Jag bor i Västra Ämtervik, Sunne kommun och jag tittade på dödstalen för min bygd under de här åren 1773, 1783 och 1808-1813 som Anders Höglund beskriver och även här är det samma mönster.

För år 1773 är det inte bara rödsot som härjar och då främst bland barnen utan även kopporna som särskilt i slutet av året och början på 1774 är en stor dödsorsak. 70 personer dog vilket var ungefär dubbelt mot tidigare.

För 1783 hände en naturkatastrof som säkert bidrog till den ökade dödligheten. Den 8 juni 1783 fick vulkanen Laki på Island ett utbrott som pågick in i vårvintern 1784. Detta fick stora konsekvenser för Europa eftersom nordliga och nordvästliga vindar förde med sig aska från vulkanen ner över i stort sett hela kontinenten. Den sk Laki-dimman bredde ut sig och solen skymdes på dagarna och gick upp blodröd på mornarna och ner lika röd på kvällarna.

Askmolnet innehöll mycket svavel och 75 % av Islands boskap dog och 21 % av dess befolkning. I Storbritannien beräknas omkring 23000 människor ha mist livet.

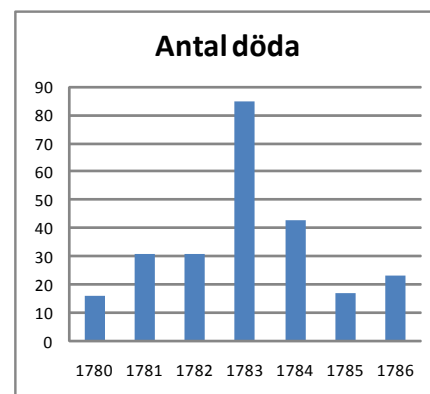
Dödstalen för Västra Ämtervik ökade 2-3 ggr det normala just år 1783. Dödstalen är för år 1780 16 st, 1781 31 st, 1782 31 st, 1783 85 st, 1784 43 st, 1785 17 st och 1786 23 st.

Det var främst barn som dog och dödsorsaken angavs ofta som rödsot eller lungshot. Om det berodde på att dessa sjukdomar främjades av den giftiga röken eller av att den orsakade liknande sjukdomssymptom är inte så lätt att veta men troligen var det den giftiga dimman som var orsaken till den kraftigt ökade dödligheten.

Dödstalen tog fart i början på juli och höll på under hösten och det är intressant att se hur prästen börjat året med att införa dödsfallen i kyrkboken med normal skriftstorlek förvissad om att uppslaget inte skulle fyllas under hela året.

Allteftersom de dödas antal ökade under hösten minskas skriftstorleken på dödsnotiserna i hopp om att ändå klara av att få med alla utan att behöva vända blad. Trots alla ansträngningar måste ytterligare ett bokuppslag tas i anspråk.

Det är i huvudsak barn under 10 år som dör, de vuxna verkar ha klarat föroreningarna utan att ha drabbats av någon ökad dödlighet. Den giftiga röken innehöll främst svaveldioxid och fluor.

Värmländska anor i Disbyt

Av Kjell Hasselroth

Föreningen DIS - Datorhjälp i släktforskningen - bildades 1980, och har som idé att tillhandahålla släktforskar- och datorstöd för medlemmarna i samverkan med arkiv och andra släktforskarorganisationer.

Värmlands Släktforskarförening och DIS är inte två konkurrerande föreningar, bägge dessa föreningar behövs för sina olika roller. När jag fick förfrågan om att bli kontaktombud för DIS- Bergslagen, tackade jag ja på grund av att DIS hade verktyget Disbyt.

”DISBYT är databasen som ger dig möjlighet att söka efter dina förfäder. Du får också möjlighet att knyta kontakt och byta uppgifter med andra släktforskare som forskar på samma personer som du!”

Disbyt var för mig som ny släktforskare ett bra hjälpmedel, framför allt när jag var osäker på namn, födelseförsamling och år. Hur hade andra forskare tolkat uppgifterna.

När man sedan upptäckte att det var fel uppgifter i kyrkböckerna. De var inte födda i den angivna församlingen eller datumet. Hade någon annan forskare löst problemet? Ja, då blev Disbyt ett utmärkt verktyg för att komma vidare.

Senare blev Disbyt ett sätt att hitta nya forskningsområden. Är jag och min fru släkt med varandra? Är jag släkt med Selma?. Disbyt är ingen källa. Alla uppgifter måste kontrolleras mot exempelvis kyrkböckerna. Det finns naturligtvis felaktiga uppgifter i Disbyt.

Men ingenting är så bra, att det inte kan bli bättre. Det är bara 30% av medlemmarna i DIS som har skickat in sin forskning till Disbyt.

När sedan huvuddelen av släktforskarna i Värmland inte är med-

lemmar i DIS, då förstår man vilket fantastiskt verktyg Disbyt skulle bli, om man lyckades få in 50% av allas forskning.

Hur skall man kunna samla in denna forskning?

Värmlands Släktforskarförening har publicerat till dags dato 157 antavlor i VärmlandsAnor. I ett samarbetsprojekt mellan DIS och VSF har en projektgrupp bildas med uppgift att föra över antavlorna till Min Släkt och sedan över till Disbyt.

I första hand kommer de antavlor som inte är publicerade i Disbyt föras in i registret.

Genom att publicera dessa i Disbyt kommer vi få en informations spridning långt utöver Värmland för vårt gemensamma intresse.

Jag har gjort en testöverföring till Disbyt. Vill ni gå in och titta på resultatet? Sök då upp Nils Eriksson född 1838 i Gräsmark. Ni kan också följa mitt argumenterande för projektet på DIS-forum ”Disbyt utveckling”. Där försöker jag också försvara varför Värmlands kyrkboksregister finns på Disbyt.

Har ni egna register över födda, vigda, döda i Värmland? Skänk dem till Värmlands Släktforskarförening. Varför inte hjälpa till med arbetet, alla kan vi bidra på något sätt. Jag tror att både detta projekt och kyrkoboksregistret kan bli en ekonomisk tillgång för föreningen.

Skulle det finnas någon forskare som har lämnat in antavlor till VärmlandsAnor och som inte vill få dessa uppgifter överförda till Disbyt. Tag då kontakt med mig eller styrelsen för VSF.

I steg två vill vi initiera ny forskning på exempelvis ”Kända Värmlänningar” eller också rätta till brister i underlaget. Du kanske har några

kända värmlänningar i din egen forskning, som du kan bidra med. Helst i form av en GEDCOM fil. Tror nog det kommer att väcka en hel del nyfikenhet. Vilken känd värmlänning är jag släkt med?

I steg tre vill vi också undersöka möjligheten att ta emot resultat från forskare i VSF och medlemmar i DIS från Värmland, vilka inte har skickat in sin forskning till Disbyt. Det kommer då i Disbyt inte framgå vilken forskare som har lämnat in uppgifterna. VSF kommer då att stå som uppgiftslämnare och ansvarig för att rätta upp eventuella felaktigheter.

Gruppens uppgift kommer att bli:

1. Föra över antavlor från word-filer till Min Släkt,
2. Ta fram anvisningar, regler, rutiner och föreslå forskningsinriktning.

Vill du delta på något vis?

Programmet Min Släkt är inte det optimala programmet för detta projekt. Jag vill försöka få fram ett program som kan användas i fleranvändarmiljö och som kan hantera miljontals individer.

Tar tacksamt emot tips om ett sådant program.

Jag vet idag inte när Min Släkt kommer att bli fullt, men 50 000 personer lär gå. Sedan kan jag skicka in resultatet till Disbyt med en tilläggsbokstav till medlemsnr, så nytt program är inte så bråttom.

Som kontaktombud för DIS- Bergslagen kommer jag gärna ut till era lokala träffar och pratar om vilket stöd ni har i er släktforskning av en dator.

kjell.hasselroth@comhem.se

Tel.:054-56 63 03 eller 070-3008687

Projektets hemsida:

<http://web.comhem.se/vanor/>

Värmlandsarkiv fyller 40 år

Av Thomas Kvarnbratt

Varför var det just i Värmland som landets första regionala näringslivsarkiv inrättades?

Det finns förstås inte ett enkelt svar på denna fråga, utan många faktorer har samspelat. Ett näringsliv med intresse för sin historia, koncentrerat kring några få och stora företag är en delförklaring. Drivande eldsjälur som kan hitta kreativa lösningar är en annan. Prestigelöst samarbete över samhällets sektorsgränser en tredje.

Bruksbolagen, främst Billerud och Uddeholm, tog väl hand om sina och sina företrädares arkiv.

Det innebar att man inrättade ett antal arkivdepåer runt om i landskapet. Tunga namn som riksarkivarien och historikern Ingvar Andersson genomförde samtidigt banbrytande forskning om främst Uddeholmskoncernen, vilket innebar att det fanns en medvetenhet om den höga kvaliteten i de värmländska företagens arkiv också på riksplanet.

Växande arkiv, i kombination med 1960-talets strukturrationalisering av basindustrin medförde emellertid att arkivfrågan blev problematisk för företagen.

Flera interna arkivutredningar genomfördes i företagen, vilka resulterade i att kontakt söktes med den professionella arkivvärlden.

Alternativet fanns förstås att överföra de värmländska arkiven till de arkivinstitutioner som fanns inom den statliga sektorn. Landshövding Rolf Edberg såg däremot på frågan ur ett annat perspektiv.

I januari 1970 sammankallade han bolagsledningarna, Karlstad stad, landstinget, Värmlands museum och universitetsfilialen till överlägg-

ningar. Riksarkivarien Åke Kromnow och landsarkivarien i Göteborg Gösta Lext engagerades också i diskussionen.

Lösningen blev inte ett värmländskt bruksarkiv, utan ett samlat arkiv för hela Värmland.

Landshövding Rolf Edberg.
Foto: VF-arkiv

Den 11 december 1970 konstituerades en ideell förening under namnet Föreningen Värmlandsarkiv. Avtal tecknades mellan tre parter: landstinget, Karlstads kommun och ”bruken”.

Den senare parten var en konstellation av Billeruds AB, Lesjöfors AB, Rottneros AB och Uddeholms AB. Uddeholm ställde lokaler till förfogande i Forshaga. Med ett statsbidrag från Arbetsmarknadsstyrelsen blev det möjligt att klara både ombyggnation och upphandling av inredning till en kostnad av 625 000 kr.

I november 1971 kunde så den första arkivleveransen tas emot. Den kom från Karlstads kommun, och därmed hade grunden lagts för

ett allsidigt ”värmlandsarkiv” med verksamhet inom både det privata och det offentliga.

Den förste arkivchefen tillträdde 1971. Det blev Lars Nilsson, med erfarenheter från Landsarkivet i Vadstena, men också från omfattande ordningsarbeten i bl a Billeruds arkiv under 1950-talet. Han prioriterade inte minst att etablera kontaktytor för den nya institutionen. Viktigast var kanske det intima samarbetet med Folkrorelsernas arkiv för Värmland.

Under Lars Nilssons tid etablerades kontor och forskarsal i Tempelridarhuset i Karlstad, i en gemensam lösning med folkrörelsearkivet.

År 1976 arrangerades en stor arkivutställning på Värmlands museum, som speglades i museets årsbok ”Värmländsk historia i arkivens belysning” det följande året. Lars Nilsson blev samma år ny landsarkivarie i Göteborg.

Lars Nilsson efterträddes av Leif Gidlöf från Stockholm.

Gidlöf fortsatte att utveckla kontaktytorna, och satte inte minst arkivverksamheten på kartan genom att vara en synnerligen aktiv samhällsdebattör.

Ett embryo till en arkivcentralbildning föddes när Värmlandsarkiv, Folkrorelsernas arkiv samt Emigrantregistret år 1982 flyttade ihop i det sk Gamla Badhuset. ”Arkiven i Gamla Badhuset” blev ett begrepp som låg väl i linje med Rolf Edbergs vision om ett samlat forskningshus. Det bidrog i hög grad till att stödja den framväxande högskolans positiva utveckling.

När Bode Janzon, från Landsarkivet i Göteborg, tog över stafettpippen 1986,

lades mycket kraft på att etablera den ”kompletta arkivinstitutionen”. Till verksamheten knöts snart bokvård, foto och mikrofilmning vid en basenhet i Kristinehamn. Kontakterna med den akademiska världen fortsatte att utvecklas genom ett intimt samarbete med främst högskolans historiker.

En arkivutbildning inrättades 1991 – landets tredje. Kontakterna med politiken på olika nivåer var viktiga, inte minst för att lyckas genomföra visionen om att kunna komplettera Värmlandsarkiv med den bit som saknades: statens arkiv.

Genom arkivutredningen ”Öppenhet och minne” (SOU 1988:11) och den därpå följande arkivdepåutredningen, kom så möjligheten att slutligen ”ta” landsarkivuppdraget till Värmland. Bakom detta låg långsiktigt och ihärdigt arbete, som gav ett resultat som knappast någon vågat tro på.

Den 1 mars 1995 överfördes ansvaret för de statliga arkiven i Värmlands län till Värmlandsarkiv, och relationen till Staten reglerades i avtal. Sverige fick så sitt senaste (och troligen sista) landsarkiv.

För att kunna ta emot de statliga värmländska arkiven som då förvarades i Göteborg, krävdes utökade arkivlokaler. Först undersöktes förutsättningarna att kunna bygga om Gamla Badhuset, men så småningom kom den s k ”Seminariebyggnaden” in i bilden.

Hösten 1997 inleddes ombyggnationen, och i maj följande år började lastbilarna rulla mellan Göteborg och Karlstad. Den nya arkivbyggnaden kom att kallas Arkivcentrum Värmland, och slog upp portarna den 1 september 1998. Nu kunde allmänheten ta del av hela Värmlands historia över en disk i en trivsam och funktionell miljö!

Bode Janzon hade nu slutfört det som var hans vision för Värmlandsarkiv,

Gamla Badhuset

och han lämnade verksamheten under år 1999 för landsarkivarieposten i Uppsala.

Han efterträddes av 1:e arkivarie Alain Droguet, som knutits till Värmlandsarkiv i samband med landsarkivetableringen 1995. Droguets viktigaste uppgifter under de första åren var att säkerställa arbetsformerna inom det statliga arkivuppdraget. Organisationsfrågor kom kanske mer än något annat att präglade hans tid.

Det regionala kommunalförbundet Region Värmland övertog huvudmannskapet för institutionen 2001. Internt genomfördes en organisationsförändring, då den ideella föreningen Värmlandsarkiv, som alltjämt skötte näringslivsarkivet, integrerades med resten av verksamheten. Åtgärden syftade i första hand till att förenkla i den dagliga verksamheten, men var även betingad av ekonomiska skäl. Processen var avslutad först vid årsskiftet 2006/2007. Förhållandet

till den statliga arkivorganisationen penetrerades också ordentligt i långdragna förhandlingar med Staten om ersättningsfrågor.

En tung process var också avvecklingen av arkivdepån i Forshaga och byggandet av en ny depå i Zakrisdal i Karlstad. Den nya depån invigdes i februari 2006, och inrymde närmare 17 000 hyllmeter handlingar.

Då hade emellertid Alain Droguet redan lämnat Värmlandsarkiv för nytt arbete i Frankrike, och undertecknad tagit över rodret. Depån i Zakrisdal har sedan invigningen byggts ut ytterligare två gånger.

Verksamheten i Kristinehamn avvecklades i slutet av 2007 och personalen överflyttades till Karlstad.

forts.....

Några av de utvecklingsåtgärder som startade i projektform i slutet av 1990-talet, t ex arkivpedagogik, ingår numera i basorganisationen.

När Värmlandsarkiv nu firar sina första 40 år har institutionen 23 medarbetare och ett arkivbestånd som omfattar drygt 23 000 hyllmeter.

Litteratur

Gidlöf, Leif: *Samordning av kommunal och enskild arkivvård. Erfarenheter av Värmlandsarkivmodellen 1971-1981*. I 10-årsjubileumsskrift 1981.

Kvarnbratt, Thomas: Samverkan är modellen! I *I eldsjälars spår: Speglingar av värmländskt föreningsliv*, s. 9-19. Karlstad 2009.

Nilsson, Lars: Föreningen Värmlandsarkiv. I *Arkiv, samhälle och forskning* 15/1973 s 58 ff.

Nilsson, Lars: Leveranserna av bruksarkivalier till Föreningen Värmlandsarkiv. Ur *Från arkiv och forskningsfält – studier tillägnade landsarkivarien fil dr Gösta Lext*. 1977 s 163 ff.

Olausson, Peter: *Vägar till värmländsk historia*. Karlstad 1999.

Olausson, Peter: *Värmlandsarkiv 1970-2000. En historisk tillbakablick*.

Olausson, Peter – Bratt, Ivan – Kvarnbratt, Thomas: Värmlandsarkiv – en företagsam arkivinstitution. I *Vardagslit och företagsvinst*, s 42-55. Årsbok för Riksarkivet och landsarkiven 2002.

Okända fäder

I CD'n PAR2010 har Bernhard Granholm samlat resultatet av sin mångåriga forskning om "okända" fäder.

Skivan innehåller nästan 4000 domstolsmål. Tidsmässigt ligger tyngdpunkten på år 1796 (nästan hälften) och årtiondena däromkring. Men man hittar mål från alla årtionden från 1720- till 1860-talet.

Geografiskt har Bernhard täckt en stor del av häraderna i Sverige. Från Värmland finns 575 mål redovisade från nästan samtliga häradar och städer.

På CD'n kan man också läsa flera intressanta artiklar som Bernhard har skrivit i detta ämne.

Priset är 200 kr plus frakt.

För mer information, kontakta Bernhard Granholm:

bernhard.granholm@telia.com

eller tel.: 0550-16354.

E-postadressen

Vi har fått in några frågor angående e-postadressen på adressetiketten.

Därför vill vi förtydliga såväl syftet som integritetsaspekten.

Vi anger numera din E-postadress resp "E-postadress saknas" på adressetiketten. Tanken med detta är att de som har felaktigt E-postadress skall informera oss om den nya samt att de som saknar skall upplysa oss om sin E-postadress.

Har du inte fått någon E-post från oss under hösten så saknar vi uppgift om din E-postadress eller så har vi en felaktig adress.

Allt detta för att vi skall kunna utnyttja E-post som ett komplement till tidningen och vår hemsida för information. När vi skickar ut information med E-post använder vi funktionen "Hemlig kopia" för att inte sprida din E-postadress till andra.

Vill du inte att vi anger din E-postadress på etiketten och/eller få information med E-post så meddela oss detta så tar vi bort uppgiften på etiketten.

Skicka dina uppgifter eller frågor till: vsffinfo@telia.com

Hans Olsson - ordförande

och ett

**Gott
Nytt
År 2011**

tillönskas alla läsare

Styrelsen för Värmlands Släktforskare
och
Redaktionen för VärmlandsAnor

Detta julkort medföljde Jultidningen "Midvinter" årgång 1907

F.A. Boltzius märkliga liv

Mirakel är ett magiskt ord. När vetenskapen inte längre räcker till, hoppas vi få hjälp av ett mirakel. I Frankrike har man vallfartsorten Lourdes, som årligen besöks av över 100.000 sjuklingar, vilka sätter sitt sista hopp till ett undergörande vatten.

I Sverige hade vi för över ett hundra år sedan F.A. Boltzius. Om denne karismatiska och märklige man har Ingela Ström gjort en dokumentärfilm. Så här presenterar hon sitt verk:

”F.A. Boltzius märkliga liv” är ca 1 timme lång och handlar om ett spännande levnadsöde. Boltzius började som lumpsamlare på vägarna i Värmland, men sedan gjorde berömmelsen som helbrägdagörare att det sägs, att han anlitats av Oscar II för att bota drottning Sofia.

Filmen skildrar Boltzius fantastiska liv (1836-1910). I år är det hundra år sedan Boltzius gick ur tiden.

Det finns ca 33.000 brev bevarade, som folk i alla samhällsklasser skrivit till Boltzius.

Vi får också höra människor som delger sina minnen av Boltzius och en gången tid.

En historisk, spännande och värmländsk berättelse från 1800-talets slut.

Jag har försökt att i filmen redovisa vad Boltzius gjorde - hur hans verksamhet och vardag såg ut. Jag vill berätta historien om hans liv och livsgärning och visa en helhetsbild av honom som människa och helbrägdagörare.

Jag har hittills visat filmen i olika sammanhang - i kyrkor, församlingar, föreningar, pensionärsföreningar, hembygdsgårdar och liknande där folk haft intresse för värmländsk historia, kultur och Boltzius levnadsöde. Jag har stort intresse av att åka ut med filmen, eftersom jag ofta möter folk som har minnen av Boltzius på ett eller annat sätt.

Den som vill veta mer kan kontakta Ingela på ingela.strom@swipnet.se (Red.anm.)

En sockenbok i vardande – Karlanda

I mitten av 1800-talet bodde närmare 3000 personer i Karlanda jämfört med dagens 729 invånare.

Karlanda var en egen kommun fram till 1952, då flera kommuner slogs ihop, vilka senare blev en del av Årjängs kommun.

Arbetet med boken startade för ett par år sedan. Någon sockenbok har inte funnits tidigare, men tankarna att skriva en har nog funnits både här och där.

Så drogs projektet igång i större skala. Mellan 20 och 30 karlänningar samlas första måndagen i månaden och går igenom innehåll. Engagemanget går inte att ta miste på. Information behöver samlas från många för att täcka in så mycket som möjligt.

– Vi har tillsammans försökt informera och engagera så många som möjligt, säger Håkan och Kerstin Unneberg, som håller ihop det hela. De flyttade hem till släktgården Udden efter sin pensionering för några år sedan och lider inte av sysslolöshet. Det är minst sagt många trådar att hålla i.

Skribenterna är många, närmare 40, som skriver om allt från fornlämningar till hur livet kunde se ut för bönder, knektar och barnmorskor.

Att ge ut en bok kostar en hel del pengar och de växer som bekant inte på träd. Sponsorer sökes med ljus och lykta. Om alla goda krafter står oss bi, räknar vi med att boken skall vara färdig till sommaren.

Om du vill veta mer om projektet, är du välkommen att kontakta mig på birgitta_ivansson@hotmail.com eller tel. 070-7531176.

Birgitta Ivansson

Ett kokret bevis på mirakel? 400 lämnade kryckor utställda i Boltziushemmet i Skåre..
Foto: Ingela Ström

Ordföranden har ordet

Vintern är här, det märks om inte annat när man kommer till Värmlandsarkiv. Forskarsalen är oftast fylld med studenter och andra forskare.

Många gnäller om de mörka och dystra november- och decembermånaderna, men då är det högsäsong för släktforskaren att sitta vid sin dator och upptäcka det ena efter det andra.

Höstens program har varit fullspäckat med olika aktiviteter.

Ett mycket uppskattat program för daglediga på Värmlandsarkiv med temat, "Fader okänd, föräldralösa barn och adoptioner" framfördes av Karin Wiik och Annelie Bihl. Salen blev helt fylld och de ansvariga, Jens-Åke Nilsson och Göran Dour, hade fullt upp med att se till att alla fick plats.

Föreningens lokalombud samlades lördagen 30 oktober på Värmlandsarkiv under Lars Gunnars Sanders ledning till ett späckat eftermiddagsprogram. Ett av syftena med samlingen var att täcka de luckor vi har med lokalombud.

Efter detta möte har vi fått ytterligare lokalombud i Västra Ämtervik, Holmedal och Östmark. Om du har frågor på någon kyrksocken vänder du dig i första hand till våra lokalombud. På vår hemsida under rubriken "Lokalombud för Värmländska socknar" kan du se alla lokalombud.

Studiecirklar i släktforskning finns nu hos de flesta studieförbund. Det är grundkurser, fortsättningskurser (data), läsa gamla handstilar och registrering av forskningsresultat såsom Disgen, Min Släkt, Holger mm.

Projektet "hela Värmland" fortskrider. Nu finns Sunne Släktforskargrupp på VärmlandsRötter med program och kontaktpersoner. Även Probanden i Grums har anslutit sig till oss.

Torsdagen den 2 december skall vi ha upptaktsmöte i Hagfors. Vi hoppas på ett positivt gensvar även där.

Sveriges Släktforskarförbunds utgivning av dvd:n "Döda i Sverige 1901-2009" har blivit en succé. Vår kommissionsförsäljning har passerat över 100 st. Vi tillhandahåller även

släktforskarlitteratur samt CD-skivor med folkräkningarna 1900 och 1970.

Några framtidsvisioner 2011: föreningens utgivna CD, VKBR Värmlands Kyrkoboksregister med 23 sökbara församlingar födde, vigde, døde kommer med största sannolikhet ut i ny version till Släktforskarlagarna i Norrköping i augusti med ett ytterligare antal sökbara församlingar. Medlemsantalet fortsätter att öka i samma omfattning.

Ett nytt initiativ är att förbättra informationen till medlemmarna, i första hand när det gäller aktuella händelser. Eftersom detta går via e-post, är vi angelägna om att få in så många dylika adresser som möjligt.

Hör gärna av dig med förslag och idéer! Med denna maning vill jag samtidigt tillönska dig en

God Jul och Gott Nytt År

Hans

Årsmöte

Lördagen den 26 mars är det dags för nästa årsmöte. Kl 13 00 i Edbergsalen på Värmlandsarkiv.

Program och ytterligare detaljer kommer i nästa nummer av tidningen.

Valberedning

Till det kommande årsmötet är fyra platser i styrelsen uppe till ny- eller omval.

Som vanligt är valberedningen tacksam för förslag och synpunkter. Du kan kontakta någon av nedanstående personer, vilka ingår i valberedningen:

Lars Gunnar Sander
lgsander@telia.com
eller 054-872754

Peter Borg
Peter.borg2@telia.com
eller 0553-41537

Margareta Modén
Margareta.moden@comhem.se
eller 054-560758

Medlemsavgiften

Avgiften för 2011 är oförändrad. För det facila priset av 150 kr (190 NOK) får du 4 nr av vår medlemstidning, förmånliga erbjudanden avseende de böcker som ges ut av förbundet mm.

Vi som kuverterar tidningen är mycket tacksamma om avgiften betalas senast den 31 januari.

Det besparar oss nämligen en massa merarbete om vi slipper att skicka påminnelse.

John Eriksson - Min bok om Östmark

384 sidor, inbunden, illustrerad.
Eget förlag 2009. ISBN 978-91-633-5573-8. Finns att köpa bl. a. från Finnkulturcentrum i Torsby.

Östmarks socken har hittills saknat sockenbok. Det finns en del skrivet om socknen i Fryksdals härads nordliga utmarker. Karlstads stadsbiblioteks katalog ger inte mindre än 218 träffar, men någon samlad beskrivning i bokform har tidigare inte funnits.

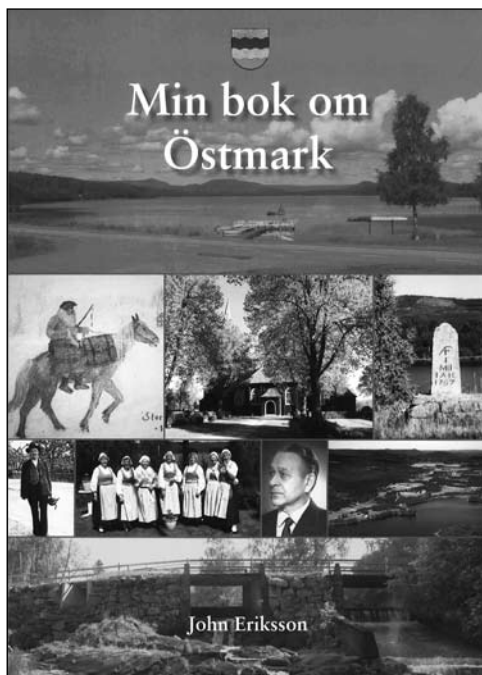
Anders Matssons bok "Övre Fryksdalen" behandlar hela gamla Fryksände storsocken. Nu har John Eriksson, uppvuxen i Åfallberg, Östmark, senare folkskollärare och friidrottsinstruktör på Stjerneskolan i Torsby försökt att råda bot på detta genom att skriva en alldeles egen bok om hemsocken.

Boken heter alltså "Min bok om Östmark" och är en uttalat personlig bok. Eriksson har tidigare givit ut "Idrott i Nordvärmland under 100 år", en bok som grundligt dokumenterar idrottslivet i nuvarande Torsby kommun.

Sällan har man sett en så vacker och i bokstavlig mening färgglad bok om en värmländsk socken. Till formen liknar den idrottsboken. Omslaget går i grönt och pryds både av sockenvapnet och av en kavalkad av bilder i färg.

Boken är rikt illustrerad av både äldre och nyare bilder, många i färg. Boken ger ett mycket lättillgängligt intryck.

Östmark är en vacker bygd, vilket inte minst visas i de vackra miljöbilder som boken är rikt försedd med. I en

sådan här bok om en socken så finns det förstås ämnen som känns igen från liknande böcker: kyrkan, skolan, arbetsliv, el, post, handel, kommunikationer och så vidare.

Men det finns också drag som skiljer Östmark från andra bygder. I Värmland har det varit känt som en socken där resandefolket har haft ett verkligt fäste. Boken tar upp detta och i kapitlet om resandefolket torde det finnas en del ny information i ämnet. Uppgiften om att Alva och Gunnar Myrdal och Tage Erlander införde registrering av "tattare" att använ-

das som underlag för deportering till Tyskland om Sverige drogs in i kriget (s. 32) känns dock lite egenomlig. En annan befolkningsgrupp som levde ett annorlunda liv än den svenska majoritetsbefolkningen var svedjefinnarna, som började bosätta sig i Östmark på 1600-talet.

När det gäller äldre tider (före 1900-talet) bygger John Erikssons skildring på äldre litteratur och inte på arkivkällor. Där blir detaljer som att Östmarks hemman för första gången omnämns i 1503 års skattebok förvanskad till att Östmark skulle ha blivit befolkat exakt 1503 (s.6). Tyvärr så är käll- och litteraturförteckningen bristfällig och inkonsekvent.

Denna bok har sin styrka i skildringen av förhållandena under 1900-talet. Många människors levnadsminnen har använts i boken. I boken anges inte mindre än 250 medhjälpare. Det är en mycket värdefull dokumentation som utförts.

Idrotten har fått ett generöst utrymme, något som säkert är ett resultat av författarens eget intresse men idrotten har ju varit en väsentlig del i samhällslivet under perioden från 1930 och till idag.

På plussidan skall läggas ett flertal kartor som underlättar orienteringen. Tyvärr saknas person- och ortregister.

Boken är av största intresse för alla med anknytning till Östmark, genom sin lättillgänglighet och dokumentation av socknens nära förflutna.

Carl-Johan Ivarsson

Släktforskarlagarna 2011

NORRKÖPING · 26-28 AUGUSTI · LOUIS DE GEER

Föreningens utgivning.

Ett par nyheter:

Värmländska Antavlor, Volym III - antavlorna 101-150.

Över 4500 anor publicerade i VärmlandsAnor under åren 2003-2009.

Uppdaterade och utökade 2010.

Rättelser och tillägg till äldre antavlor.

Bok A4 114 sidor.

Släktnamns- och sockenregister.

Pris 100:-*

Värmländska Antavlor nr 1-150 på CD.

Över 24500 anor publicerade i VärmlandsAnor under åren 1990-2009.

Skivan innehåller den senaste versionen av respektive tavla.

Kräver installerad webläsare som kan hantera ramar.

Exempelvis Explorer eller Firefox.

Pris 100:-*

- Släktforskarnas encyklopedi kan nås via förbundets sida "Rötter" eller direkt:

<http://www.genealogi.se/wiki/>

Nya medlemmar

Det stora intresset för släktforskning återspeglas på ett tydligt sätt i vårt medlemsregister.

Under perioden 1/5 - 5/11 har vi haft nöjet att välkomna 58 nya medlemmar.

Ort	Medlem	Ort	Medlem	Ort	Medlem
Arvika	Björnsson, Iréne Klarström, Jan Landgren, Peter Stridsberg, Mikael	Karlstad	Bryntesson, Hans-Elof Bylock, Olov Carlsson, Anita Elwing, Birgitta Enell, Bertil Heggen, Madeleine Kullander, Mona Larsson, Marianne Linder Olsson, Maria Mellstig, Johan Persson, Margareta Salling, Anna-Lena	Sandviken	Almstedt Jansson, Malin
Askim	Rodin, Lisbet	Kil	Henriksson, Ingall	Skattkärr	Nielsen, Hanne
Deje	Dahlberg, Gunnel	Koppom	Berggren, Britt-Marie	Stockholm	Edborg, Hans-Christer Ramströmer, Jan
Forshaga	Elfgren, Nomie Leibring, Maj-Britt	Kävlinge	Rudström, Margaretha	Storfors	Renberg, Britt-Marie
Gunnarskog	Persson, Barbro	Lindesberg	Andersson, Ingemar	Säffle	Söderström, Mathias
Gusselby	Kumlin, Elisabeth	Linköping	Klarbring, Anders	Tyresö	Nilsson, Kjell
Göteborg	Lindström, Mats Ströman Rosén, Iréne	Mangskog	Nilsson, Per	Vålberg	Bengtzing, Stefan
Hamburgsund	Larsson, Gullan	Moholm	Smidner, Margareta	Värmlands Nysäter	Longnes, Rolf Herman
Hässelby	Myrén, Mona Myrén, Rune	Oxelösund	Eriksson, Peder	Västerås	Lundkvist, Agneta
Karlskoga	Silverstam, Aino Södergren, Iréne	Rottneros	Boström, Karin Larsson, Gerald	Västra Ämtervik	Berg, Jean
Karlstad	Kullgren, Inga Kullander, Lars Norlander, Christina Palm, Ragnar			Ärjäng	Pettersson, Hans
				Örebro	Persson, Birgitta Silverstam, Stefan
				Österbybruk	Wadelius, Theres

Kyrkböcker fram till 1991

I förra numret informerade vi kort om denna nyhet. Den knapphändiga informationen har lett till en del missförstånd. Därför kommer vi nu med en utförligare text:

De värmländska församlingarnas kyrkoarkiv t o m 1999-12-31 är levererade till Värmlandsarkiv. Folkbokföringshandlingarna fram till och med

1991-06-30 finns tillgängliga digitalt via SVARs databas i Arkivcentrums forskarsal.

Undantag gäller för information som omfattas av sekretess enligt Offentlighets- och sekretesslagen. Sekretessen gäller information som kan vara till skada eller men för enskild eller närstående och gäller i högst 70 år.

Frågor som gäller information som omfattas av sekretess kan ställas till folkbokföringsjouren, som nås via personalen i forskarexpeditionen, vardagar 13.00-15.00. De dagar forskarsalen stänger 12.00 är folkbokföringsjouren öppen 10.00-12.00

Värmländska domböcker i avskrift eller sammandrag

Efter vårt upprop i förra numret har det tillkommit ett antal domböcker i lättillgänglig form. Merparten av de

nya avskrifterna är inte tryckta utan finns bara tillgängliga i vanliga A4-pärmar.

Härad	Årtal	Författare mm	Typ	Anmärkning
Fryksdals	1602-1750	Gunnar Almqvist	Sammandrag	Utgiven i bokform
	1796	Bernhard Granholm	Avskrifter	bernhard.granholm@telia.com
Färnebo	1638-1690	Kjell Åberg/Sven Myhl	Register	kjell.g.aberg@telia.com
	1602-1733	Anita Carlstedt	Valda mål	Kontakta red.
Filipstads RR	1624-1695	Anita Carlstedt	Valda mål	Kontakta red.
Gillbergs	1618-1858	För. Tingshuset i Häljebol	Person- och ortreg.	H-Å Danielsson, 073/8413708
	1602-1699	Kjell Magnell	Avskrifter	Arkiv Digital
	1796	Bernhard Granholm	Avskrifter	bernhard.granholm@telia.com
Grums	1602-1690	Kjell Magnell	Avskrifter	Arkiv Digital
	1652-1684	Vilmar Sjöberg	Avskrifter	Värmlandsarkiv
	1796	Bernhard Granholm	Avskrifter	bernhard.granholm@telia.com
Jösse	1602-1699	Kjell Magnell	Avskrifter	Arkiv Digital
	1701-1761	Sven Haage	Boda, sam.-drag	sven.haage@spray.se
	1701-1761	Sven Haage	Brunskog, dito	sven.haage@spray.se
	1701-1761	Sven Haage	Mangskog, dito	sven.haage@spray.se
Karlstad	1600-tal	Olga Dahl	Personreg.	Landsarkivet i Göteborg
Nordmarks	1669-1865	Gun Albinsson Karlsson	Avskrifter	Årjängs bibliotek
Nyeds	1796	Bernhard Granholm	Avskrifter	bernhard.granholm@telia.com
Näs	1619-1858	För. Tingshuset i Häljebol	Person- och ortreg.	H-Å Danielsson, 073/8413708
Älvdals	1600-1649	Jan-Erik Björk	Sammandrag	Ancienne förlag
	1667-1850	Lars Bäckvall	Avskrifter	Nordiska muséet
	1747-1799	Chris Henning	Saköreslängder	chris.henning@spray.se
Ölme	1629-1650	Axel Em. Löf	Avskrift	VSF's utgivning
Grythytt (T)	1641-1778	Carin Widén	Avskrift	carin.widen@telia.com

Ca 4000 parmål avseende ogifta mödrar varav 575 i Värmland, finns på CD

bernhard.granholm@telia.com

Träff med lokalombuden

Till lördagen den 30 oktober hade föreningen inbjudit våra lokalombud till en träff på Arkivcentrum i Karlstad. Totalt har vi 39 lokalombud för 52 värmländska socknar. Några har nämligen åtagit sig att svara för mer än en socken. Av dessa hade 17 hörsammat styrelsens inbjudan till träffen. Dessutom deltog två ”utsocknes”, det vill säga undertecknad som ansvarig för träffen samt VärmlandsAnors redaktör.

Värmlands Släktforskarförening förefaller ha varit den första släktforskarförening eller i varje fall en av de första som tagit upp idén med lokalombud. Initiativtagare var KG Lindgren, på sin tid vice ordförande i föreningen. Vi kan se att en del andra föreningar tagit efter detta koncept vilket torde bevisa att idén är riktig.

Tanken med lokalombud är att dessa skall vara en länk mellan föreningens medlemmar och styrelsen i olika frågor rörande släkt- och hembygdsforskning. Vid mötet påpekades av flera att det är i många fall mycket

svårt att skilja mellan dessa två områden. Det är också viktigt att lokalombuden skaffar sig god kännedom om enskilda personers forskningsverksamhet som i en del fall av blygsamhet eller andra skäl sker i det fördolda.

Föreningen får en del släktforskarfrågor rörande olika delar av Värmland. Inom styrelsen kan man oftast inte svara på dessa då man saknar djupare lokal kännedom om det efterfrågade området. I sådana fall slussas frågan vidare till respektive lokalombud där sådan finns. Vid mötet framgick att antalet släktforskarfrågor till lokalombuden inte var av den omfattning som man skulle kunna förvänta sig. Möjligen har vi inte spridit kännedomen om lokalombudens existens i tillräcklig omfattning? Därför föreslogs att biblioteken skulle göras uppmärksamma på att den här funktionen finns och att man skulle förse dem med uppgifter om vilka som är ombud och hur man når dem. Något för styrelsen att tänka på!

Finns det något lokalombud för ”min” socken kanske läsaren undrar? Svaret på frågan finner du på VärmlandsRötter.

<http://www.genealogi.se/varmland>

Klicka på ”Innehåll a-ö”

Klicka på ”Lokalombud för Värmlands socknar”

Det går också bra att anmäla sig som lokalombud för någon ”ledig” socken. Du bör naturligtvis bedriva forskning där och ha bra kännedom om lokala förhållanden samt gärna ha goda kontakter med hembygdsföreningen på orten.

I detta sammanhang är det viktigt att påpeka att lokalombuden inte utför någon egentlig forskning för frågeställarens räkning utan endast tipsar om källor, andra forskare, litteratur, geografiska förhållanden etc.

Lars Gunnar Sander

Lokalombud och delar av styrelsen diskuterar framtiden

Foto: Jens-Åke Nilsson

... sedd ur flera vinklar.

Foto: Jens-Åke Nilsson

Släktforskarens Google - din personsökare på nätet.

Många av oss har utnyttjat möjligheterna att med hjälp av DISBYT hitta gemensamma släktdata som andra forskare skickat in. Se artikel på sidan 14 detta nummer.

Det finns ett alternativ - "Personsökaren" som Anders Berg presenterar på sin sida www.Scangen.se.

Anders har gjort ett sökprogram som letar upp släktdata som är publicerade på nätet. Dessa data indexeras - görs sökbara - och man använder ett enkelt sökformulär för sökningen. Sökningen resulterar i en strukturerad lista av personer.

Vad är indexerat?

Ett stort antal svenska hemsidor gjorda med Min Släkt, Disgen, Holger, TNG,

PAF, Legacy, PhpGedView, Family Tree PHP och GedcomWebExport är indexerade, liksom släkträd på Genvägar, Familjeband, Släktportalen, Ancestry, MyHeritage, GeneaNet och Geni. Prioriteringen är hemsidor med svenskt material.

Sökning görs också i databaser som Familysearch, Disbyt, Släktdata, Sveriges Dödbok (genom Disbyt och Släktdata), Soldatregistret, Arkiv Digital's vigsel- och bouppteckningsregister, Stockholms Stadsarkiv (SSA), Genealogiska Föreningen (GF), Demografisk Databas Södra Sverige (DDSS), Jönköpingsbygdens GF (JBGf) och Kråken. Träffar kan även dyka upp från Google men de är ganska oprecisa.

Läget per 25 sept 2010

Totalt 5 840 733 st person- och ortsuppgifter från hemsidor: 921 Min Släkt, 772 Disgen, 478 MyHeritage, 110 PAF, 88 GeneaNet, 77 Holger, 55 phpGedView, 23 Legacy, 14 TNG, 7 Family Tree PHP, 3 GWE-hemsidor och 247 diverse hemsidor; samt släkträd på Släktportalen, Familjeband och Genvägar.

Tillsammans med de olika databaserna når du närmare **25 miljoner personposter** totalt i en enda sökning!

Som sig bör finns en omfattande hjälp-funktion med anvisningar om hur man söker.

Olle Andersson

The screenshot shows a search form with fields for 'förnamn', 'efternamn', 'ort', 'född', and 'död'. Below the form, there are sections for 'Välj hemsidor att söka i' and 'Välj databaser att söka i'. The 'Välj hemsidor' section includes checkboxes for MinSläkt, TNG, MyHeritage, GeneaNet, Disgen, PAF, Genvägar, diverse, Holger, Legacy, Familjeband, Släktportalen, Family Tree PHP, Gens, GedcomWebExport, and Ancestry. The 'Välj databaser' section includes checkboxes for Soldatregistret, Släktdata, DigArkiv, DDSS, JBGf, Kråken, Disbyt/Sveriges Dödbok, Alla län, Google, and Fångnroll m m. There is also a 'Markera allt eller inget' checkbox at the bottom right.

Sökfönstret i något komprimerad form.

The screenshot shows search results for the name 'Clarholm'. The table has columns for 'förnamn', 'efternamn', 'ort', 'född', and 'död'. The results list various individuals with their birth and death dates and locations.

förnamn	efternamn	ort	född	död
	clarholm			
	Clarholm	Clarholm Clason Claudelin från Finland C		
	Clarholm	Svenska släktkalendern 1918 s 191, 1930		
/ Lars H.	Clarholm	Färjestad, Grava (S) F8	1871	
Ake Filip Rudolf	Clarholm	Älvsborg, Sweden / Älvsborg, Sweden	1901	
Anders Magnus	Clarholm	Karlstads stadsförsamling (S)	1859	1860
Anders Vilhelm	Clarholm	Katarina (A) F101	1906	
Andreas	Clarholm		1980-10-06	
ansl	Clarholm	na Gbg:s stad 44-47 o SKF 47-50	örest	
Anton	Clarholm		1990-12-10	
Anton	Clarholm		Position	
Arvid Gerhard Valdemar	Clarholm	Göteborgs domkyrkoförs (O) F101	1895	
Asta Maria	Clarholm	Växjö stadsförs (G) F101	1915	
Augusta Magnina Ottilla	Clarholm	Karlstad, Värmland, Sweden / Värmland, S	1840	
Axel Filip	Clarholm	Nor (S)	1843	

Här resultatet (övre delen) av en sökning på släktnamnet "Clarholm".

Genom att klicka på plustecknet till höger på en rad går man vidare till "källan"

ANOR SÖKES

Här tar vi emot frågor om anor och ättlingar från alla som är medlemmar i en släktforskarförening

Nr 851

Jag söker föräldrarna till **Catarina (Karin) Svensdotter Falk**, som var gift med Peter Strokirk i Filipstad f.1654 d.1694. Catarina står som änka i Färnebo häradsrätt åren 1697, 1699 och 1700 (s.240, 589 resp.736). Hennes syster står bland faddrarna år 1680, då sonen Daniel döptes: ”Petter Strokirks Hustrus Syster Elisabet” och år 1679 s.240, då Sven Nilssons barn döptes: ”Petter Strokirks Hustru och hennes Syster”.

Jag har sökt Catarina död i Filipstad men inte hittat henne. Peter och Catarinas dotter Annika (Anna) gifte sig i By socken år 1712 med Mons:Nils Hamberg på Krokstad i hans 1:a gifte. Annika drunknade vid Lurö utanför VärmlandsNäs år 1721 endast 38½ år gammal.

Det intressanta och kanske en ledtråd till att hitta Catarinas föräldrar är, att Peter Strokirks syster Maria var gift med Kyrkoherden i Kila socken, Erlandus Svenoni Faxelius. Marias

svägerska Anna \$vensdotter Faxelia, syster till nyssnämnda Erlandus, var gift med Kyrkoherden i By socken, Sven Erics Falk, i båda deras andra gifte, enl.Herdaminnet. By och Kila socknar gränsar intill varandra.

Endast ett barn till Sven Falk har jag hittat. I Tössbo HR_i Tydie socken, finns hans tredje änka Elisabet Jäger, som skall få ut sin ”förra Barnakulls FäderneArv efter Salig Herr Sven Falk i By”.(AIA:2 år 1680) - IAIA:3 finns dottern Margareta Svensdotter Falk i flera protokoll. Bl.a. har två personer sakfällts för att de uppgrävt Sal:Hustru Margareta Svensdotters lik ”och kistan sönderslaget”. (åren 1687,1692 och 1695).

Om någon har något att tillägga om detta blir jag mycket glad och kan kanske bidra med uppgifter från 1600-talet i Filipstad i gengäld.

Anita Carlstedt
Bjurbäckens gård 1
688 91 Storfors
Tel.0550-63022

Prisomräknare från medeltid till nutid

Släktforskarnas klassiker ”Vad kostade det” har nu fått en släkting på nätet:

www.historia.se/indexjamforelse.html

Men frågan är om man blir så mycket klokare av en uppindexering till nutid.

T.ex.: 1200 riksdaler banco 1818 motsvarar 2009 129.759 kr, om man räknar upp med konsumentprisindex, 4.223.536 kr om man däremot räknar upp med löneindex och 44.280 kr med silverpriset.

Åke Hörnqvist

Ny handbok – Fader okänd

I ett meddelande från förbundet meddelas att nr 2 i Handboksserien kommer att handla om *fader okänd*.

Den är så långt kommen att man hoppas på att kunna komma ut med den före jul.

Så fort den finns tillgänglig kommer vår förening att köpa in ett antal.

Boken eller häftet kan då beställas via vår hemsida eller vid någon av våra aktiviteter på Arkivcentrum eller någon av våra externa träffar.

Nr 158

En av de antavlor jag gjort för släkt och vänner publiceras här. Denna gång för Kurt Södermans farfar, Gustaf Ivar Söderman.

Gustaf var en mångsysslare. Yrken han hade under sitt liv var bl. a. sulfitarbetare, sågare, elektriker och kommunalarbetare. När rundradion gjorde sitt intåg i de svenska hemmen köpte han in byggsatser som han satte ihop och sålde.

Gustafs far August, var den förste i släkten med namnet Söderman. Det sägs att det fanns så många med namnet August Johansson, att han blev tilldelad släktnamnet Söderman för att inte blandas ihop med de övriga. Söderman lär ska komma från Södra Borgvik, där han då bodde.

De flesta i antavlan är ”vanliga” torpare och bönder, men en och annan soldat har smugit sig in, samt smedsläkten Forsberg i Alster.

Gunnar Jonsson
Älvhagsgatan 25
661 40 Säffle
kilagenealogen@telia.com

Svenska
Avskrifter

www.palmestall.com/avskrifter/

Mattias Palmestål har ägnat en del tid åt att leta upp avskrifter från svenska arkiv och inordnat dem geografiskt.

Genom att söka med hjälp av ett formulär, får man upp en lista över tillgängliga avskrifter i det aktuella området.

Antavla nr 158	Upprättad för <u>Gustaf Ivar Söderman</u> , f. 30/10 1886 i Mellbyn, Bro(S)					ff(4) t. Kurt Söderman. Orter i (S) län om inte annat anges	
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V			
Nr 2-3 (1)	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63			
<u>Nr 2, far</u>	Bod	Andersson, Per. Torpare	Olofsson, Anders. Bonde				
Söderman	Johannes Persson	f 2/7 1796, Boda, Takenetorp	1767, Rångedala(P) - 1801, Boda, Rinnf.				
August Johansson	Fälljägare, båtkarl	d 28/6 1839, Boda, Grimstad N	Jonsdotter, Maria	Andersson, Jon. Bonde	14/7 1734, Boda - 14/7 1799 Boda		
Sulftarbetare	f 15/12 1834	g 26/12 1829, Boda	8	Kristoffersdotter, Ingrid	10/2 1734, Brunskog - 25/3 1794, Boda		
f 8/11 1863	Boda, Grimstad N	Nilsdotter, Malin	Jonsson, Nils	Nilsson, Jon	1728, Mangskog, Tobyn - 9/9 1803, Mangskog		
Brunskog, Strand	d 13/2 1913	f 8/6 1799, Mangskog, Åstenäs	6/11 1763, Mangskog - 1841, Mangskog	Andersdotter, Kerstin	1734, Mangskog - 29/1 1801, Mangskog		
d 24/3 1944	Brunskog, Brunsberg	d 21/1 1888, Mangskog, Tobyn Ö	Jordsdotter, Kjerstin	Nilsson, Jord	f 1730		
Ed, Häggvik St	g 16/3 1862, Brunsk. 4	9	f 13/10 1762, Brunskog, Byn	Claesdotter, Karin	f 1729		
g 1/9 1884	Nilsdotter	Amundsson, Nils. Backstugusittare	Nilsson, Amund. Inhyes				
Borgvik	Kristina	f 4/9 1816, Mangskog, Tobyn	f 1780, Norge(NO)				
<u>Nr 1, ansökare</u>		d 16/11 1885, Brunskog, Lerhol	Jonsdotter, Kerstin	Slofeldt, Jonas Jansson. Soldat	f 7/8 1757, Mangskog, Lövnäs		
Söderman	f 7/1 1842	g 19/1 1838, Brunskog	10	Andersdotter, Anna	f 1/2 1761, Mangskog, Slobyn		
Gustaf Ivar	Brunskog, Strand	Olsdotter, Anna	Olofsson, Olof. Åbo	Persson, Olof. Bonde	f 24/9 1764, Brunskog, Finneböck		
Sägare, elektriker	d 28/9 1902	f 23/9 1818, Brunskog, Strand	f 14/2 1794, Brunskog, Vikene	Mattesdotter, Kerstin	f 1768, Brunskog, Vikene		
f 30/10 1886	Brunskog, Spångdalen	d 22/3 1887, Brunskog, Lerhol	Olsdotter, Karin	Kristoffersson, Olof. Bonde	f 13/6 1748, Brunskog, Gulleby		
Bro, Mellbyn	5	11	13/9 1793, Brunskog - 1856, Brunskog	Månsdotter, Anna	f 25/3 1760, Brunskog, Slorud		
d 3/1 1953	Andersson	Jansson, Anders. Torpare	Svensson, Jon. Torpare	Persson, Sven. Torpare			
Säffle, Ö Storgatan 11	Andreas	f 11/6 1786, Långserud, Byn	26/3 1756, Gillberga - 1813, Stavnsås	Nilsdotter, Marta			
g 19/3 1910	Torpare	d 7/6 1842, Stavnsås, Stömme, Nordt.	Andersdotter, Margareta	Larsson, Anders. Bonde	27/10 1689, Värmskog, Jonsbol - c1760		
Ed	f 3/4 1823	g 21/10 1810, Stavnsås	12	Svensdotter, Karin	f 1721		
Skog	Stavnäs, Stömme, Pålsd.	Månsdotter, Maria	Nilsson, Måns. Torpare	Persson, Nils			
Agda Teresia	d 29/5 1899	f 2/9 1784, Glava, Fors, Kallåsen	f 19/2 1752, Stavnsås, Sölje, Gravmossen	Olsdotter, Kerstin			
f 11/3 1890, Ed	Borgvik, Mosserud	d 29/12 1850, Stavnsås, Stömme	Andersdotter, Ingeborg				
<u>Nr 3, mor</u>	6/12 1851, Stavnsås	6	13	f 24/6 1751, Glava			
Andreasdotter	Jansdotter	Magnusson, Jan. Torpare	Forsberg, Magnus Pettersson. Mäst.smed	Månsson, Petter. Mästersmed	1727 - 28/1 1774, Alster, Gunnerud		
Emma	Britta Kajsa	f 13/2 1800, Stavnsås, Stömme	f 8/8 1767, Alster, Allström	Månsdotter, Annika	f 1730		
f 23/4 1864	f 20/12 1829	d 5/7 1878, Stavnsås, Stömme Ö	14				
Gillberga, Ragnilsbol	Stavnäs, Stömme Ö	g 26/12 1824, Stavnsås	1761, Stavnsås - 4/10 1804, Stavnsås				
d 23/12 1933	d 22/12 1899	Svensdotter, Anna	Torstensson, Sven. Inhyes	Göransdotter, Kerstin			
Ed, Häggvik St	Borgvik, Bjurtan	d 11/12 1853, Stavnsås, Stömme Ö	Persdotter, Anna	Nilsson, Per	27/7 1716, Stavnsås, Torn - 12/11 1794, Stavnsås		
		7	15	Larsdotter, Kerstin	1726, Stavnsås - 2/12 1796, Stavnsås, Torn		

Ur andra medlemsblad

Värmlänningar

Dis-Play 2010:3 (DIS-Öst)

Levnadsöden i Blomskogs socken
av *Eivor Plantin*.

Slækt & Slekt (Solör Slekthistorielag)

Svar på spørsmål 293/3
av *MI Mellem*: bl a Mullikka från
Röjden i Södra Finnskoga.

Tidningen 2010:3

(Swedish Genealogical Society of
Minnesota)
Elg Family Blog
av *Lennart Elg*: bl a Johan Elg i
Liljendal 1845-1851.

Vi Släktforskare 2010:4

(Elisabeth Thorsell)
Kungl Maj:ts Befallningshafvandes
femårsberättelser. Ny följd 5. Åren
1876-1880. *Avskrift avseende Värmlands län*.

Övrigt

Diskulogen nr 90 (Föreningen DIS)

Filmarkivet i Grängesberg
av *Tommie Hildman*.

Resandefolket
av *Anna Linder*.

Skolmatriklar som hjälpmedel vid
släktforskning
av *Anna Linder*.

Vad säger personuppgiftslagen
av *Anna Linder*.

Släktgårdarnas historia i Sverige
av *Anna Linder*.

I våra emigranternas spår
av *Anna Linder*.

Har du dubletter i din databas
av *Eva Dahlberg*.

Flydda dagar 2010:2

(Linde Bergslags Släktforskarförening)
När kyrkböcker inte finns
av *Gunilla Didriksson*.

Gydningen 2010:2

(Göinge Släkt- och Hembygdsforskarförening)
Oäkta barn
av *Elisabeth Thorsell*.

Släkthistoriskt Forum 2010:4 (Sve- riges Släktforskarförbund)

Familysearch indexerar alla svenskar
av *Le Roy Billberg*.
Tema "Den svenske soldaten"
av *Peter Pettersson, Lars Ericson
Wolke, Björn Lippold*.
Utblick: Arkiv i Norden
av *Perti Hakala*.

Snabb hemsida för släktforskare
av *Peter Pettersson*.

Strödda Annotationer

(Släktforskarföreningarna i Örebro
län)
Forskning i Österled
av *Stefan Nilsson*.

Tidningen 2010:3

(Swedish Genealogical Society of
Minnesota)
Ellis Island
av *Dick Eastman*.

Uddevalla-Bladet 2010:3

(Uddevalla Släktforskare)
Sjömansarkiv.

Västanbladet 2010:4

(GöteborgsRegionens Släktforskare)
Födelse, dop och kyrktagning
av *Ingela Martenius*.

ÖGF-Lövet nr 102

(Östgöta Genealogiska Förening)
Kontrollbehov ursprunget till passet
av *Maud Lindeberg*.

Nr 159

Denna antavla har vi fått oss tillsänd
av Monica Bohlin. Den utgår från
hennes far, Gösta Sundfelt. Anorna
finns till 3/4 i Säffle-trakten, medan
resten kommer från Älvsborgs samt
Göteborgs- och Bohuslän.

En svår nöt att knäcka är nr 28, Carl
Andersson. Allt tyder på att fadern är
Lorentz Magnus von Wulffschmidt, men
då stämmer inte Carls patronymikon.
Modern gifter sig senare med en Anders
Jansson, från vilken Carl tydligen
då tagit sitt patronymikon. Vidare
forskning får utvisa hur det förhåller sig.

Monica Bohlin
Radhusgatan 17
664 33 Grums
070-683 35 64

Medicinhistoriska databasen

hos Linköpings universitet
innehåller dokument som på olika sätt
belyser den medicinska och sociala
situationen i Sverige under de senaste
250 åren. Det registrerade materialet
finns även på mikrofilm.

Databasen är tillgänglig för alla
och användandet är kostnadsfritt. Då
alla uppgifter är offentliga är det även
tillåtet att kopiera materialet i databa-
sen för vidare bearbetning.

www2.ep.liu.se/databaser/medhist/

Antavla nr 159	Upprättad för Gösta Sigurd Sundfeldt, f. 27/5 1916 i Rolfserud, By(S)				f (2) t. Monica Bohlin. Orter i (S) län om inte annat anges	
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V		
Nr 2-3 (1)	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63		
Nr 2. far	Sundfält	Sundfeldt, Anders Halfwardsson	Bryngelsson, Halfward	Halfwardsson, Bryngel 1721 - 29/9 1773, Huggenäs, Uggelsäter V		
Sundfält	Anders Fredrik	f 21/1 1795, By, Billerud	16/9 1754, Huggenäs - 20/3 1830, By	Andersdotter, Maria 1725 - 1766, By, Våle		
Carl Johan	Fabriksarbetare	d 30/11 1868, By, Borgene N	Jonasdotter, Märta	Jansson, Jonas		
Kokmästare	f 13/10 1823	g 8/10 1820, By	8 13/11 1762, By - 31/1 1831, By	Olsdotter, Johanna Catharina		
f 19/2 1882	By, Sunsa S	Jonasdotter, Stina				
By, Rolfserud	d 13/12 1909	f 9/5 1794, Ed, Häggvik St	Olsdotter, Maja			
d 19/5 1969	By, Rolfserud	d 11/2 1871, By, Borgene N	9 5/1 1766, Ed - 29/6 1822, By, Sunsa S			
Säffle, Rolfserud	g 24/6 1865, By	4	Olsson, Sven	Olofsson, Anders f 1721		
g 21/3 1903	Svensdotter	Olsson, Sven	Andersson, Olof. Bonde	Halfwardsdotter, Ingeborg f 1720		
By	Eva-Lisa	f 1/12 1791, By, Rolfserud	5/8 1759, By, Säffle - 26/4 1826, By			
Nr 1. ansökare	f 17/1 1841	d 31/12 1845, By, Borgene N	Jansdotter, Ingeborg			
Sundfeldt	By, Borgene N	g 24/6 1824, By	10 Bro - 25/2 1824, By, Borgene N			
Gösta Sigurd	By, Borgene N	Olsdotter, Stina	Nilsson, Olof	Nilsson, Nils		
Fabriksarbetare	d 28/7 1924	f 13/10 1802, Bro, Remmenetorp	23/9 1758, Svanskog - 19/10 1803, Bro	Brita		
f 27/5 1916	Ed, Slottsbron	d 7/8 1871, By, Rolfserud	Andersdotter, Caisa	Jansson, Anders 3/1 1748, By - 11/9 1818, By, Återslöp		
By, Rolfserud	5	11 7/12 1776, Bro - 1/5 1847, By, Rolfserud		Simonsdotter, Anna 1742, By - 28/12 1810, By, Återslöp		
d 12/12 2002	Falk					
Säffle	Alfred Johansson					
g 8/4 1944	Mälarmästare					
Ölme	f 15/1 1855					
Magnusson	Hjärtum(P), Ingelstorp	Thoresdotter, Inger Terese				
Dagmar Lovisa	d 21/4 1920	f 15/6 1816, Forshälla(O)				
f 2/3 1926, Ölme	Botilsäter, Järnerud	d 3/8 1889, Hjärtum(P), Ingelstorp				
Nr 3. mor	g 12/11 1880, S Ny	6	13			
Falk	Carlsdotter	Carlsson, Carl. Hemmansägare	Andersson, Carl	(v Wulffschmidt, Lorentz Magnus) 13/11 1744, Herrestad(O) - 1807		
Selma Emilia Johansson	Christina	f 20/11 1823, Huggenäs, Kocklanda	9/10 1780, Huggenäs - 25/12 1850, Bro	Persdotter, Sara f 1753		
f 13/6 1882	f 10/2 1858	d 23/8 1897, Botilsäter	Persdotter, Lisa	Jönsson, Pär. Nämndeman 8/6 1751, Botilsäter - 15/12 1818, S Ny		
Botilsäter, Dalen	Bro, Steglerudsskog	g 23/2 1853	14 4/6 1786, S Ny - 18/3 1850, Bro	Andersdotter, Sara 7/3 1753, S Ny - 11/2 1825, S Ny, Våletorp		
d 20/4 1963	d 13/8 1911	Johannesdotter, Johanna	Danielsson, Johannes	Olsson, Daniel. Nämndeman 5/7 1767, S Ny - 7/1 1813, S Ny		
Säffle, Rolfserud	Botilsäter, Järnerud	f 20/7 1829, S Ny, Grorud	21/7 1800, S Ny - 18/5 1877, S Ny	Börjesdotter, Anna Lisa 27/6 1780, S Ny - 2/3 1843, S Ny		
19/6 2010	7	d 10/9 1871, S Ny, Gunnarsrud S	Svensdotter, Kjerstin	Olsson, Sven. Danneman 25/8 1769, Botilsäter - 1818, Botilsäter		
		15 25/4 1806, Botilsäter - 21/3 1880, S Ny		Andersdotter, Stina 23/1 1767, S Ny - 12/7 1816, Botilsäter		

Släktforskargruppen i Arvika

Den 10 januari har vi vårterminens första träff på biblioteket kl 17 00 – 19 00

Den 7 februari får vi besök av Sven-Åke Modin som kommer att berätta om soldater och soldatforskning, kl 17 00 – 19 00 på biblioteket.

Sedan skall vi fortsätta med träffar den 7 mars, 4 april och 2 maj, samma tid och plats.

Den tredje tisdagen i varje månad under januari till maj kommer vi att ha forskarjour på biblioteket mellan 15 00 och 18 00. Då kommer en erfaren släktforskare att finnas till hands för att svara på frågor.

Släktforskargruppen i Grums

Vi träffas på Grums Bibliotek 2:a vån.

2011-01-18, kl. 18.30 Grums Musikliv. Kjell-Gunnar Gustavsson berättar om musiken från Agnhammar till Gruvöns musikkår

2011-02-15, kl. 18.30 Program ännu inte klart

2011-03-15, kl. 18.30 Årsmöte samt Den skogsfinska historien. Representant från Torsby Finnkulturcentrum berättar.

2011-04-19, kl. 18.30 Lantmäteriets kartor. Peter Olausson föreläser.

Program våren 2011 - Karlstad

Torsdag 20 januari Kl 18 30 Arkivcentrum, vån 7	Dolda skatter Maud Forsberg berättar om föremål som hittats vid Värmlands Museums inventering av vindar och andra utrymmen i våra kyrkor.
Torsdag 17 februari Kl 18 30 Arkivcentrum, vån 7	Samhällets uppbyggnad under början av 1800-talet Peter Olausson berättar om en tid som haft avgörande betydelse för vår fortsatta historia.
Torsdag 10 mars Kl 18 30 Arkivcentrum, Edbergssalen	Olle Nilsson, arkivpedagog på Värmlandsarkiv, berättar om Trossnäs fält som var mötesplats för Värmlands Regemente åren 1834-1912 och för Värmlands Fältjägare 1836-1901. Föredragshållaren gör en rundvandring i lägret och berättar om miljöer, människor och verksamhet där.
Torsdag 14 april Kl 18 30 Arkivcentrum, vån 7	Sjöfart på Vänern under 1800-talet Åke Sallnäs berättar om den för näringslivets utveckling i Värmland så viktiga sjöfarten. Han har skrivit böcker om bl.a. Karlstads hamn och om de viktiga blockskutorna. Livet som skutskeppare och fyrpersonal kommer att tas upp. Du kan gärna ta med namn på sjöfolk och på deras skutor.

Släktforskargruppen i Sunne

Forskargruppen har startat upp verksamheten under hösten. Som en första aktivitet har vi valt att bistå biblioteket med forskarhjälp två lördagar i månaden. Tiderna meddelas fortlöpande på Sunne kommuns hemsida under kalendarier.